

Vlaams
Parlement

ingediend op **531** (2015-2016) – Nr. 1
19 oktober 2015 (2015-2016)

Beleidsbrief

Financiën en Begroting
2015-2016

ingediend door viceminister-president Annemie Turtelboom

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel.....	2
Lijst met afkortingen	6
Samenvatting	7
I. Inleiding	9
II. Strategische en operationele doelstellingen	10
1. Budgettair beleid	10
SD 1. Houdbare openbare financiën realiseren in een Europees kader	10
a) realisaties	10
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	10
OD 1.1 Budgettaire stabiliteit via begrotingsnormering in meerjarenperspectief	11
a) realisaties	11
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	11
OD 1.2 Lokale overheden inpassen in de globale budgettaire context	12
a) realisaties	12
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	12
OD 1.3 Een transparante begroting met zicht op prestaties en effecten.	12
a) realisaties	12
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	13
OD 1.4 Interne monitoring van begrotingsuitvoering en de gewestbelastingen	13
a) realisaties	13
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	13
2. Fiscaliteit	15
SD 1: Een coherent fiscaal kader	15
a) realisaties	15
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	15
OD 1.1 Verdere uitbreiding van de Vlaamse Codex Fiscaliteit.....	15
a) realisaties	15
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	16
OD 1.2 Verdere rationalisering van de Vlaamse fiscaliteit	16
a) realisaties	16
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	16
OD 1.3 Globale benadering Vlaamse woonfiscaliteit	17
a) realisaties	17
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	17
OD 1.4 Vereenvoudiging van de tarieven schenkbelasting inzake onroerende goederen	17
a) realisaties	17
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	18
OD 1.5 Verlaging verdeelrecht voor scheidende koppels.....	18
a) realisaties	18

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	18
OD 1.6 Modernisering erf- en schenkbelasting	18
a) realisaties	18
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	19
OD 1.7 Lagere belasting op arbeid	19
a) realisaties	19
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	19
OD 1.8 Successieregeling voor verzamelaars	19
OD 1.9 Onderzoek naar fiscale stimuli onroerend erfgoed	20
a) realisaties	20
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	20
OD 1.10 Naar een duurzame mobiliteitsfiscaliteit	20
a) realisaties	20
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	22
OD 1.11 Evaluatie en bijsturing leegstandheffing bedrijfsruimten	23
a) realisaties	23
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	23
OD 1.12 Alternatieve grondslag onroerende voorheffing	23
OD 1.13 Versterking van de fiscale positie van Vlaamse ondernemers en de Vlaamse overheid ten aanzien van andere beleidsniveaus	24
a) realisaties	24
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	24
OD 1.14 Versterking fiscale positie ondernemingen	24
a) realisaties	24
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	24
OD 1.15 Verdere afschaffing fiscale ongelijkheid publieke en private sector	25
a) realisaties	25
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	25
OD 1.16 Onderzoek naar uitbouw van ruling/bemiddelingsdienst	26
a) realisaties	26
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	26
OD 1.17 Uitbreiding van het globaal datamodel en versterking van interne en externe informatie-uitwisseling	26
a) realisaties	26
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	26
OD 1.18 Decentralisatie verkrottingsheffing	27
a) realisaties	27
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	27
OD 1.19 Meer gericht beleidsrelevant onderzoek	27
a) realisaties	27
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	27

SD 2. Correct innen van belastingen	28
a) realisaties	28
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	28
OD 2.1 Overname van de registratie- en successierechten	29
a) realisaties	29
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	30
OD 2.2 Digitalisering van contacten met de burger	30
a) realisaties	30
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	30
OD 2.3 Implementatie persoonlijk dossier erf- en registratiebelastingen	30
a) realisaties	30
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	30
OD 2.4 Optimalisering van de controle op de verkeersbelasting	31
a) realisaties	31
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	31
OD 2.5 Eigen inning van de laatste groep oneigenlijke gewestbelastingen	32
a) realisaties	32
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	32
3. Financieel beheer, controle en risicomanagement	33
SD 1: Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid	33
a) realisaties	33
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	33
OD 1.1 Binnen consolidatiekring streven naar een optimale financiering	33
a) realisaties	33
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	33
OD 1.2 Heraanbesteding van het kassierscontract	34
OD 1.3 Fusie van aankoopcomités en dienst vastgoedakten	34
a) realisaties	34
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	35
OD 1.4. Uniform boekhoudstelsel met intelligent scannen en e-invoicing	35
a) realisaties	35
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	36
OD 1.5 Uitbouw consolidatietool	36
a) realisaties	36
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	36
4. Doelstellingen die beleidsdomeinen overschrijden	37
SD 1. Efficiënte administratie	37
a) realisaties	37
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	37
OD 1.1 Kerntakenplan	37
a) realisaties	37

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	37
OD 1.2 Koppeling van doelstellingen aan beleidsmiddelen	38
a) realisaties	38
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	38
OD 1.3 Rationaliseren van de overheidsstructuur	39
a) realisaties	39
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	39
SD 2. Het bestrijden van kansarmoede	40
a) realisaties	40
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	40
Bijlage: Regelgevingsagenda Beleidsbrief Financiën en Begroting	41
Bijlage: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur	43
Bijlage Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof	44
Bijlage Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden	54

LIJST MET AFKORTINGEN

ANPR:	Automatic NumberPlate Recognition
BIV:	Belasting op inverkeerstelling
CFO:	Centraal Financieringsorgaan
ESR:	Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen
FB:	Financiën en Begroting
MTM:	Maximaal Toegelaten Massa
MTT:	Maximaal Toegestaan Totaalgewicht
OPZ:	Openbaar psychiatrisch zorgcentrum
VCF:	Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013
VLABEL:	de Vlaamse Belastingdienst
WIM:	Weight-in-Motion
VMSW:	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen

SAMENVATTING

Deze beleidsbrief volgt uiteraard de structuur van mijn beleidsnota.

Binnen het beleidsveld budgettair beleid heb ik mij in het kader van de strategische doelstelling "Houdbare openbare financiën realiseren in een Europees kader" ingezet om de Vlaamse belangen op Europees niveau te behartigen. Ik heb er tevens voor gezorgd dat we onze Europese verplichtingen hebben nageleefd. Hierbij heb ik evenwel moeten vaststellen dat de timing van de actuele begrotingswerkzaamheden binnen het Vlaamse, federale en Europese kader niet op elkaar is afgestemd. In het komende werkjaar zal ik dan ook de nodige initiatieven nemen om de timing van die die verschillende kaders wel op elkaar af te stemmen.

De vooropgestelde doelstelling van een begrotingsevenwicht voor begrotingsjaar 2015 is verlaten. Onder meer de sterk tegenvallende economische parameters die niet meer op korte termijn konden worden ondervangen, zorgden voor een tekort. De Vlaamse Regering heeft ervoor gekozen om, liever dan halsstarrig vast te houden aan het begrotingsevenwicht, te zoeken naar een nieuw evenwicht tussen enerzijds budgettaire beperkingen en anderzijds voldoende investeringen in het sociaal en economisch weefsel. Dit zorgt ervoor dat het begrotingsevenwicht evenmin in 2016 zal worden gehaald. Voor begrotingsjaar 2017 wordt wel opnieuw een begrotingsevenwicht vooropgesteld.

Ook in die context blijft het noodzakelijk om de begrotingsontvangsten- en uitgaven te monitoren, gelet op de volatiliteit waaraan de Vlaamse begroting onderhevig is, onder meer door de impact van de zesde staatshervorming. Ik wil dan ook investeren in een ambtelijk monitoringcomité en de professionalisering van de werkzaamheden hiervan.

Het tweede beleidsveld betreft fiscaliteit, waar voor wat betreft de eerste strategische doelstelling "Een coherent fiscaal kader" als belangrijke realisatie kan verwezen worden naar de werkzaamheden rond de VCF. Voor werkjaar 2016 wil ik echter verder gaan en door mijn administratie een werkmethoediek laten ontwikkelen die van toepassing zal zijn op alle beleidsdomeinen, waarbij fiscale hervormingen voorafgaand met mijn administratie afgetoetst worden op hun nagestreefde doelstellingen en de verwachte effecten.

Ook wil ik de reeds bestaande Vlaamse fiscaliteit rationaliseren, waarbij inefficiënte fiscale gunstmaatregelen worden bijgestuurd of afgeschaft. Binnen dezelfde visie wil ik ook de divers verspreide ondersteuningssystemen inzake wonen verder hervormen tot een geïntegreerd, transparant en logischer ondersteuningssysteem. Ook voor wat betreft onroerend erfgoed werd afgelopen werkjaar onderzocht hoe de bestaande ondersteuningssystemen kunnen worden geoptimaliseerd. Het komende werkjaar zal dit onderzoek moeten resulteren in regelgeving. In datzelfde kader zal het komende werkjaar een onderzoek worden gevoerd om de leegstandsheffing bedrijfsruimten te evalueren en bij te sturen, rekening houdend met de belastingvermindering binnen de onroerende voorheffing voor improductiviteit van die bedrijfsruimten. Een belangrijke vereenvoudiging van de Vlaamse fiscaliteit heb ik reeds doorgevoerd binnen de schenkbelasting. Daar werden afgelopen werkjaar de tarieven voor schenkingen van onroerende goederen vereenvoudigd en daarnaast ook vergoed en verlaagd.

Een van mijn stokpaardjes betreft de modernisering erf- en schenkbelasting. Ik wil graag de erfbelasting afstemmen op de hedendaagse samenlevingsvormen, waarbij het familiale aspect belangrijk blijft. Gelet op de belangrijke band die er bestaat met het (federale) burgerlijk recht, ben ik enigszins afhankelijk van de modernisering die mijn federale collega hierrond heeft gepland.

Wat wellicht het afgelopen werkjaar het meest in het oog sprong, zijn de werkzaamheden die plaatsvonden in het kader van een streven naar een duurzame mobiliteitsfiscaliteit. Ik

heb het meer bepaald over de kilometerheffing die vanaf 1 april 2016 voor vrachtwagens boven 3,5 MTT zal gelden. Ook in werkjaar 2016 zal de verkeersfiscaliteit verder vergroend worden. De parameters van de reeds vergroende BIV zullen aangepast worden om gelijke tred te houden met de technologische evolutie sinds de invoering ervan. Voor wat betreft de geplande vergroening van de verkeersbelasting is het de bedoeling om op korte termijn voor het vaststellen van die belasting een aantal milieukeurmerken mee in aanmerking te nemen voor nieuw ingeschreven voertuigen.

Voor wat betreft de tweede strategische doelstelling "Correct innen van belastingen" zet VLABEL al jaren in op de automatisering, vooral van het taxatieproces. Ook in werkjaar 2016 zal VLABEL verder gaan op de ingeslagen weg om zo efficiëntiewinsten te boeken. De belangrijkste realisatie binnen voormelde doelstelling is de overname van de registratie- en successierechten het afgelopen werkjaar, waarbij het verzekeren van de continuïteit van de dienstverlening en de ontvangsten centraal stond. Het komende werkjaar zal VLABEL zijn publieke website restylen en zal tevens ingezet worden op het verder digitaliseren van de contacten met de burger.

Binnen het derde beleidsveld, Financieel beheer, controle en risicomanagement, werden de eerste stappen gezet naar een gecentraliseerde opname van leningen. Mijn administratie zal het komende werkjaar bekijken of ook andere entiteiten of alternatieve financieringsmechanismen in aanmerking komen voor rechtstreekse financiering door de Vlaamse overheid. In 2015 vond ook de fusie van de aankoopcomités en de dienst vastgoedakten plaats. Het komende werkjaar zal in het teken staan van enerzijds de verhoging van de efficiëntie en het bewaken van de kwaliteit van de dienstverlening en anderzijds het wegwerken van de achterstand in dossiers die door onderbezetting bij de voormalige federale aankoopcomités is ontstaan. Afgelopen werkjaar werd ook de koppeling tussen het financiële systeem Orafin en het federale Mercurius-platform succesvol uitgevoerd. Dit laat toe dat elektronische facturen automatisch kunnen worden aangemaakt in Orafin. Tot slot stemde de Vlaamse Regering ook in met de oprichting van het gemeenschappelijk boekhoudkantoor voor de rechtspersonen die ressorteren onder het Vlaamse personeelsstatuut van 3 januari 2006.

Tot slot ga ik in op de beleidsdomeinoverschrijdende doelstellingen. Ik heb, samen met de andere leden van de Vlaamse Regering, het afgelopen werkjaar hard gewerkt aan de eerste strategische doelstelling, efficiënte administratie. Een belangrijke realisatie hierbij was de goedkeuring van het kerntakenplan dat door en voor het beleidsdomein FB was opgemaakt. Uiteraard moet dit plan verder worden uitgevoerd. Nauw verwant daarmee is de rationalisering van de overheidsstructuur. Ik denk daarbij aan het opheffen van de vzw Egalisatiefonds Responsabiliseringsbijdrage – Vlaams Pensioenfonds, het Toekomstfonds en de DAB Emissierechten en het herbekijken van het Fonds voor Eénmalige Investeringsuitgaven en Schuldafbouw. Ook laat ik het departement FB, in navolging van het kader vastgelegd door het voorzitterscollege en de Vlaamse Regering, onderzoeken of een subsidiedatabank kan worden uitgebouwd. Een andere belangrijke beleidsdomeinoverschrijdende doelstelling, is het streven naar de koppeling van de doelstellingen aan beleidsmiddelen. Het afgelopen werkjaar werd een werkgroep prestatiebegroting opgericht die gestart is met het voorbereidende werk om inhoudelijke informatie uit beleidsdocumenten te kunnen koppelen aan de begroting van de Vlaamse overheid. Het komende werkjaar zullen die werkzaamheden nog verder stapsgewijze worden versterkt.

Een laatste strategische doelstelling is het bestrijden van kansarmoede. Ik wil de fiscaliteit mee inzetten als voornaam wapen om armoedebestrijding mogelijk te maken. Hiertoe werd het verdeelrecht met ingang van 1 januari 2015 verlaagd. In het kader van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 werd afgelopen werkjaar een brochure inzake de belastingverminderingen voor de eigen woning uitgegeven.

I. INLEIDING

Net zoals het geval is bij het energiebeleid, streef ik naar Vlaamse financiën en een Vlaamse begroting met een langetermijnvisie. Ik wil de beleidsbrieven niet alleen opmaken en uitvoeren, jaar per jaar, ik heb tevens de ambitie om op basis van deze jaarlijkse beleidsbrieven te bouwen aan een meer solide basis voor de toekomst. Vlaanderen kan en moet immers ook op het vlak van financiën en begroting grote uitdagingen aangaan. Uitdagingen die elk jaar opnieuw in de nieuwe context moeten worden benaderd, vanuit inzichten uit het voorbije jaar.

Die inzichten uit het voorbije jaar brengen me ertoe hier alvast enkele duidelijke klemtonen te leggen: een sterkere begroting, een meer mature fiscaliteit en gezonde financiën. Dat zijn de klemtonen waar ik het komende jaar meer de nadruk op wens op te leggen.

Een sterkere begroting is een begroting die probeert vat te krijgen op de volatiliteit er omheen. Dit betekent niet dat ik me zomaar neerleg bij de wetenschap dat elke begroting, of het nu om opmaak of aanpassing gaat, een huzarenstukje is. Maar moeilijk kan ook. Om onze Vlaamse begroting sterker te maken wil ik daarom inzetten op een versterking en professionalisering van de monitoring.

Een andere belangrijke uitdaging is de Vlaamse fiscaliteit. Ik wil werken aan een meer matuur Vlaams fiscaal klimaat dat op kostenefficiënte wijze kan bijdragen aan vooropgestelde doelstellingen. Die versterking zie ik in het bewust en oordeelkundig inzetten van fiscale instrumenten. Zoals ik reeds aangaf in mijn beleidsnota is het in tijden van budgettaire krapte niet meer dan logisch dat fiscale uitgaven op hun effectiviteit en hun maatschappelijke relevantie beoordeeld worden. Een doelstelling waar ik extra op inzet is de vergroening van de verkeersfiscaliteit. Die doelstelling ligt dan ook naadloos in het verlengde van mijn werkzaamheden inzake energiebeleid en mijn streven daar naar energie-efficiëntie. Uiteraard blijf ik ook verder inzetten op een versterking van de belastingen die we zelf innen, dat spreekt voor zich. Ik heb het eerder al gezegd, maar herhaal het hier graag: we zetten verder in op de unieke positie om die inning van onze gewestbelastingen heel sterk geautomatiseerd te laten gebeuren. Dat is een zeer bewuste keuze!

Een laatste belangrijke klemtoon voor het komende jaar zijn gezonde financiën. Meer concreet zal zich dit vertalen in een actief schuldbeheer voor wat de entiteiten betreft binnen de consolidatiekring. In 2015 werden reeds de eerste stappen gezet naar een gecentraliseerde opname van leningen, wat resulteerde in een mooie rentebesparing. Het lijkt mij dan ook logisch dat we op deze weg verder gaan.

II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Budgettair beleid

SD 1. Houdbare openbare financiën realiseren in een Europees kader

a) realisaties

In het afgelopen jaar hebben ik en mijn collega bevoegd voor het buitenlands beleid ons via diverse contacten op het Europese niveau ingezet voor de belangen van Vlaanderen. Zo heb ik onder meer gepleit voor de nodige aandacht voor kleinere regio's in het debat aangaande de verzoening van noodzakelijke begrotingsdiscipline met even noodzakelijke groeibevorderende publieke investeringen. Daar de investeringen van vandaag de jobs en welvaart van morgen zijn, heeft de Vlaamse Regering zich tevens geëngageerd tot het maximaal benutten van de mogelijkheden die door het recentelijk gecreëerd Europees Fonds voor Strategische Investeringen geboden worden. De coördinatie hiervan ligt bij mijn collega bevoegd voor het buitenlands beleid.

Door de monitoring van de ontvangsten en de uitgaven en een bijsturing waar nodig, heb ik bijgedragen tot het realiseren van de vereiste structurele budgettaire aanpassing in de richting van de Belgische begrotingsdoelstelling op middellange termijn. Daar een solide budgettaire basis de beste uitgangspositie blijft om de uitdagingen waar Vlaanderen voor staat aan te gaan, heeft de Vlaamse Regering ervoor geopteerd om met de begrotingsaanpassing voor het jaar 2015 205 miljoen euro beter te doen dan de Hoge Raad van Financiën voorstelde.

Tenslotte kwam de Vlaamse bijdrage aan het intern-gecoördineerd stabiliteitsprogramma en ontwerpbegrotingsplan tegemoet aan onze Europese verplichtingen in het kader van het Europees Semester van beleidscoördinatie. Zoals het Reglement van het Vlaams Parlement het voorschrijft, werd het Vlaams ontwerpbegrotingsplan ter bespreking voorgelegd aan de Commissie bevoegd voor Financiën en Begroting van het Vlaams Parlement.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De Europese regelgeving inzake het toezicht op de nationale begrotingen heeft een aanzienlijke impact op het Vlaamse begrotingsbeleid. Het blijft dan ook cruciaal om de ontwikkelingen op Europees niveau nauw op te volgen en maximaal in te spelen op opportuniteiten die zich aandienen, zoals de mededelingen van de Europese Commissie betreffende het optimaal benutten van de flexibiliteit binnen de bestaande regels van het Stabiliteits- en Groeipact of de bijkomende budgettaire flexibiliteit die geboden wordt in het kader van het recentelijk in het leven geroepen Europees Fonds voor Strategische Investeringen. Daarnaast wil ik ook dit jaar samen met mijn collega bevoegd voor het buitenlands beleid actief bijdragen aan de debatten op Europees niveau omtrent de verzoening van de noodzakelijke begrotingsdiscipline met de even noodzakelijke groeibevorderende publieke investeringen.

In navolging van de meest recente aanbevelingen van de Europese Commissie en de Raad van ministers zal ik blijven meewerken aan het realiseren van de vereiste structurele budgettaire aanpassing in de richting van de Belgische begrotingsdoelstelling op middellange termijn. Ik zal in dit kader dan ook een passende bijdrage leveren aan het intern-gecoördineerd stabiliteitsprogramma (april) en het intern-gecoördineerd ontwerpbegrotingsplan (oktober), en de nodige aandacht besteden aan de monitoring

van de begrotingsuitvoering. Ik zal ook blijven ijveren voor de toespitsing van de landenspecifieke aanbevelingen op het regionale niveau.

Gelet op de sterke inbedding van het Vlaams begrotingsbeleid in de Europese context, zal ik in de algemene toelichting bij de ontwerpbegroting en in de meerjarenraming ruim aandacht besteden aan de Europese begrotingsvereisten.

In dit kader engageer ik mij ook om dit jaar een initiatief op te zetten om te proberen om de timing van de actuele begrotingswerkzaamheden binnen het Vlaamse, federale en Europese kader beter op elkaar te laten afstemmen. Ik stel vast dat de actueel voorziene timing momenteel soms te weinig ruimte biedt voor afdoende reflectie en grondige analyse. Dit is grotendeels het gevolg van het feit dat er momenteel een grotere afhankelijkheid is van federale ramingen dan voor de zesde staatshervorming het geval was. Zo zijn er enerzijds de ramingen aangaande opcentiemen en fiscale uitgaven die door de Federale Overheidsdienst Financiën worden gemaakt en anderzijds zijn er ook ramingen van uitgaven waar federale operatoren nog de dienst waarnemen. Het is dan ook van belang om naast afspraken qua timing, tot afspraken te komen aangaande informatie-uitwisseling op het vlak van bvb. de praktische doorwerking van de beslissingen bij de begrotingsopmaak t.a.v. de federale operatoren e.a.

In de begroting 2016 zijn de ontvangsten en de uitgaven die verband houden met dit beleid terug te vinden onder het programma CF 'Houdbare Openbare Financiën realiseren', met volgende codes en omschrijvingen: CF AA, CF AB, CF AD en CF AH; Duurzaam budgettair en financieel beleid, CF AE: financiële audit, CF AF: communicatie en CF AG: ondersteuning van beleidsvoorbereidende capaciteit voor een proactief, onderbouwd fiscaal beleid.

OD 1.1 Budgettaire stabiliteit via begrotingsnormering in meerjarenperspectief

a) realisaties

In de beleidsnota is aangegeven dat de Vlaamse Regering het streefdoel heeft om te vertrekken vanuit een budgettair evenwicht en dit ook de volgende jaren aan te houden. Daarbij is echter expliciet aangegeven dat dit geëvalueerd moet worden in het kader van de omgevingsfactoren zoals bijvoorbeeld evoluties in het Europese begrotingstoezicht. In dat opzicht zijn de omstandigheden in het begin van de legislatuur dermate gewijzigd, dat de Vlaamse Regering beslist heeft om in 2015 geen begrotingsevenwicht na te streven. De voornaamste redenen hiervoor waren sterk tegenvallende economische parameters ten opzichte van de verwachting bij de regeringsvorming en begrotingsopmaak 2015. Op korte termijn kon dit niet volledig opgevangen worden door maatregelen, waardoor de begrotingsaanpassing 2015 een tekort voorzag.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Bij haar aantreden stond de Vlaamse Regering voor een moeilijke opdracht. Door tegenvallende groeicijfers, de Europese begrotingsregels en de bijdrage van Vlaanderen in de sanering van de globale overheidsfinanciën van de gezamenlijke overheid is er in 2015 nog een begroot tekort van 560 miljoen euro. Omwille van deze omstandigheden heeft de Vlaamse Regering ervoor gekozen om het budgettair evenwicht in het begin van de legislatuur te verlaten, maar werd er een evenwicht gezocht tussen budgettair de zaken op orde stellen en investeren in ons sociaal en economisch weefsel. Voor 2016 zullen we diezelfde weg bewandelen richting een begrotingsevenwicht vanaf 2017. Bij de opmaak van de begroting 2016 heb ik er dan ook over gewaakt dat de beslissingen in meerjarig perspectief bekeken worden. Ik heb aan mijn administratie ook gevraagd om, zoals in het verleden het geval was, een meerjarenraming op te stellen die toelaat om de

begroting 2016 in een meerjarig perspectief te kaderen. Dit middellangetermijnperspectief laat ook toe om na te gaan of de begroting ook op structurele basis gezond blijft. Eenmalige tegen- of meevallers worden hierbij weggezuiverd. Ook voor grote investeringen die zichzelf terugbetalen (meer specifiek voor de bouwkosten van de Oosterweelverbinding) willen we de eenmaligheid kunnen inroepen, teneinde op korte termijn geen saneringen te moeten doorvoeren voor een noodzakelijke investering die zichzelf op termijn via tolheffing terugbetaalt.

Specifiek in begrotingsjaar 2016 zal Vlaanderen ook ten volle geconfronteerd worden met de budgettaire gevolgen van de asielcrisis. Als minister van begroting zal ik tijdig de nodige budgetten ter beschikking stellen die vereist zijn om het asielbeleid vorm te geven. Ik zal de uitgaven evenwel ook strikt monitoren en de tijdelijkheid van de kredieten controleren, teneinde ontsporingen van de overheidsfinanciën te vermijden en m.a.w. het pad naar een begrotingsevenwicht blijvend te kunnen bewaken.

OD 1.2 Lokale overheden inpassen in de globale budgettaire context

a) realisaties

Het voorbij jaar werd in eerste instantie ingezet op interne versterking van de know how rond de Beleids- en Beheercyclus (BBC). Daarbij pleegde mijn administratie overleg met de administratie van het Agentschap Binnenlands Bestuur belast met de opvolging van BBC, met het oog op een continue uitwisseling van kennis en informatie. Voorts werden ook stakeholders geconsulteerd die betrokken bij en/of onderhevig zijn aan BBC (provincies, steden en gemeenten, OCMW's,)

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Als voorgdijoverheid dient de Vlaamse overheid de impact van de lokale overheden op het Belgische vorderingensaldo mee op te volgen. De bevoegdheid hiervan ligt bij mijn collega bevoegd voor binnenlands bestuur. In het kader van de BBC van de lokale overheden zijn er de voorbije jaren al een aantal belangrijke stappen gezet met het oog op een transparante en coherente beleidsrapportering. België moet echter voor alle overheden een geconsolideerde ESR-rapportering kunnen voorleggen aan Europa in het kader van het stabiliteitsprogramma, inclusief lokale overheden. Ondanks het feit dat er binnen het BBC een rekeningstelsel uitgewerkt is dat de vertaling naar ESR mogelijk maakt, is er bij de lokale besturen onvoldoende bewustzijn hierover waardoor er binnen het bestaande kader niet altijd correct geregistreerd wordt. Mijn administratie zal daarom in samenwerking met het Agentschap Binnenlands Bestuur nagaan hoe stappen kunnen ondernomen worden om de kwaliteit van de rapportering te kunnen verbeteren.

OD 1.3 Een transparante begroting met zicht op prestaties en effecten.

a) realisaties

Tijdens het werkjaar 2014-2015 was het mijn eerste bekommernis om zicht te krijgen op de grootste knelpunten inzake transparantie van de Vlaamse begroting. Aanvullend bij de eigen bevindingen van het departement FB was een raadpleging van de verschillende belanghebbenden een logische stap. In dit kader vonden er reeds verkennende gesprekken plaats met de diensten van het Vlaams Parlement en het Rekenhof.

De eerste voorbereidingen werden getroffen voor het internationaal vergelijkend onderzoek inzake de toelichtingen bij de begroting en het digitaliseren van

begrotingsinformatie. In de context van de digitalisering van begrotingsinformatie werd verder ook gestart met de kennisopbouw rond Open Data.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Om een begroting te hebben die een klaar beeld schept over welke middelen aan welke uitgaven besteed worden zal, naast de stappen die gezet worden in het kader van prestatiebegroting, in het werkjaar 2015-2016 de aandacht in de eerste plaats gaan naar een verbetering van de Algemene Toelichting en de Memories van Toelichting bij de begrotingsdecreten.

Zoals ik reeds aanhaalde, zal in het kader van de verbetering van de Algemene Toelichting een internationaal vergelijkend onderzoek gebeuren. In dit onderzoek zullen de mogelijkheden onderzocht worden om de sterke elementen uit Algemene Toelichtingen van de geanalyseerde landen stapsgewijs te integreren in de Algemene Toelichting bij de Vlaamse begroting. Daarbij zullen leesbaarheid en diepgang steeds tegen elkaar afgewogen moeten worden.

Daarnaast zal er naar meer uniformiteit in de Memories van Toelichting bij de begrotingsdecreten gezocht worden en dit zowel wat de koppeling tussen beleidsdoelstellingen en begroting betreft als wat het detailniveau van de toelichtingen betreft. Van de Memories van Toelichting bij de begrotingsdecreten meer aantrekkelijke, toegankelijke documenten met een duidelijk taalgebruik maken, is eveneens een verbeterpunt waar de nodige acties voor zullen ondernomen worden. Dit alles zal de komende jaren stelselmatig moeten leiden tot een verbeterde kwaliteit van de memories.

Wat de digitalisering van de begrotingsinformatie betreft, zal het reeds bestaande digitale aanbod verder uitgebreid worden waarbij tevens de mogelijkheden van Open Data onderzocht zullen worden. Op die manier zou op termijn niet alleen meer informatie voor een breed publiek toegankelijk zijn, maar zouden derden die informatie ook kunnen hergebruiken in vormen en voor doeleinden op maat.

Samenwerking met alle stakeholders is in deze onontbeerlijk om tot een gedragen resultaat te komen. Concreet is hiervoor overleg gepland in de werkgroep met vertegenwoordigers van de verschillende fracties van het Vlaams Parlement, het Rekenhof, de kabinetten van de minister-president en van de minister van Begroting en het departement FB om tot een meer transparante en bevattelijke begroting te komen.

Uiteraard zijn de werkzaamheden aangaande deze doelstelling ook nauw verwant met de werkzaamheden in het kader van de operationele doelstelling "Koppeling van doelstellingen aan beleidsmiddelen", waarop ik verder in deze beleidsbrief nog terugkom.

OD 1.4 Interne monitoring van begrotingsuitvoering en de gewestbelastingen

a) realisaties

Dit is een nieuwe doelstelling.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Meer nog dan vroeger is de Vlaamse begroting onderhevig aan volatiliteit. Naast de schommelingen in de ontvangsten die het gevolg zijn van de macro-economische ontwikkelingen en het verstrengd Europees begrotingstoezicht, ondergaat de begroting vandaag duidelijk de impact van de implementatie van de zesde staatshervorming. De

verschillende bijstellingen van de belasting Staat in 2015 en de effecten daarvan op de gewestelijke opcentiemen in de personenbelasting, maken het moeilijk om accuraat te begroten.

Bijkomend verwijzen we naar de overname van de registratie- en erfbelastingen door VLABEL. Doelstelling is hier te komen tot een performante e-gov- omgeving die meer transparantie, snelheid van afhandeling en gelijke behandeling garandeert. Dergelijke omvangrijke transitieprocessen vragen tijd en brengen tijdelijke vertragingen in de werkingsprocessen teweeg die a priori moeilijk in te calculeren zijn.

Gelet op alle voornoemde elementen, voel ik als minister de nood om de begrotingsontvangsten en -uitgaven sterker te laten monitoren door het ambtelijk monitoringcomité en te investeren in de professionalisering van deze werkzaamheden.

2. Fiscaliteit

SD 1: Een coherent fiscaal kader

a) realisaties

De afgelopen jaren zijn heel wat inspanningen geleverd voor een meer coherent fiscaal kader op Vlaams niveau.

Met de VCF, en de uitbreiding daarvan, waarop ik hierna nog terugkom, heeft de Vlaamse Regering, en ook de Vlaamse decreetgever, een nieuwe 'fiscale mindset' aangenomen: laat deze codex uitgroeien tot het pronkstuk van fiscale regelgeving, waarin alle Vlaamse fiscale bepalingen die uitvoering kennen op het eigen Vlaamse niveau geïntegreerd worden, maar dat dan ook kan gelden als het enige document waarmee het zelf uitgevoerde fiscale beleid tot uiting komt.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De VCF is een belangrijke mijlpaal maar zeker niet de enige. Buiten het 'framework' van de VCF wil ik verder gaan en ook de fiscale wetgevingstechniek op Vlaams niveau versterken.

De fiscale regelgeving wordt steeds vaker ingezet om bepaalde beleidsdoelstellingen te realiseren. Als Vlaamse minister bevoegd voor de fiscaliteit kan ik mij hierin vinden voor zover dit op een bewuste en coherente manier gebeurt. De Vlaamse fiscaliteit moet dan ook verder gerationaliseerd worden.

Ik zal mijn administratie daarom de opdracht geven om het komende jaar een werkmethode op te stellen die zal gelden over de verschillende beleidsdomeinen heen om het legaliteitsaspect en bevoegheidsaspect van fiscale maatregelen te garanderen. Zij zal dan ook voorafgaand worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

In de begroting 2016 zijn de ontvangsten en de uitgaven die verband houden met dit beleid terug te vinden onder programma CD 'Correct innen van belastingen', met volgende codes en omschrijvingen: CD AA: Doelgericht fiscaal beleid, CD AK: Viapass en CD AN: Globale benadering Vlaamse woonfiscaliteit.

OD 1.1 Verdere uitbreiding van de Vlaamse Codex Fiscaliteit

a) realisaties

Ook het voorbije jaar werden bijkomende stappen gezet om de VCF uit te breiden. Na de integratie van de erf- en registratiebelasting einde 2014, werd in de eerste helft van 2015 de kilometerheffing geïncorporeerd in de codex.

Tegelijkertijd werden via een reparatiedecreet een aantal onduidelijkheden opgelost, administratieve toleranties wettelijk verankerd en legistische schoonheidsfoutjes gecorrigeerd. Uitgangspunt daarbij was steeds om mogelijke interpretatievraagstukken voor te zijn, dan wel op te lossen. Zoals ik reeds aanhaalde moet de VCF immers gelden als het enige basisdocument waarmee het zelf uitgevoerde fiscale beleid tot uiting komt.

Via het reparatiedecreet werd daarnaast ook nieuw beleid gevoerd: de aanscherping van de E-peilen voor de vermindering onroerende voorheffing volgt de technologische evoluties en het Europese pad verder op de voet.

Een laatste belangrijk item dat via het reparatiedecreet werd geïntroduceerd is de creatie van een wettelijk kader voor voorafgaandelijke beslissingen in fiscale dossiers, oftewel de zogenaamd 'rulings'. Ik kom hier later op terug.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De VCF kan en zal als basisdocument voor de Vlaamse belastingen in eigen beheer verder groeien. Na voormelde integratie van de erf- en registratiebelasting en de kilometerheffing in de VCF, dienen diverse nieuwe uitdagingen zich aan.

Een van die uitdagingen is de overname van de dienst van de laatste groep van oneigenlijke gewestbelastingen (de belasting op spelen en weddenschappen en de belasting op de automatische ontspanningstoestellen). Ik kom hier verder op terug.

OD 1.2 Verdere rationalisering van de Vlaamse fiscaliteit

a) realisaties

Mijn administratie heeft reeds een aanvang genomen met het oplijsten van de diverse fiscale gunstregimes. Voor zover mijn administratie door andere beleidsdomeinen betrokken wordt bij de invoering van fiscale maatregelen, gaat zij steeds na of een fiscale maatregel wel het meest efficiënte middel is om een bepaald doel te bereiken.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Het is de bedoeling om per opgelijste fiscale gunstmaatregel na te gaan of die efficiënt is en dus het doel bereikt dat werd vooropgesteld. Als dit niet het geval is, zal ik laten nagaan of en hoe de maatregel kan worden bijgesteld of afgeschaft en hiertoe de nodige voorstellen doen. Gelet op de huidige budgettaire omstandigheden is het inderdaad noodzakelijk dat een fiscale uitgave enkel maar wordt gemaakt als hiermee een vooraf bepaald resultaat kan worden bereikt. Daarnaast wil ik ook nagaan welke administratieve lasten burgers en administratie moeten ondergaan om bepaalde fiscale gunstmaatregelen te verkrijgen. Waar mogelijk, zal ik die lasten zoveel als mogelijk terugschroeven.

Tot slot is het de bedoeling om de Vlaamse belastingverminderingen- en vrijstellingen aan te passen aan de huidige maatschappelijke realiteit en te streven naar een zuivere band tussen de fiscale uitgaven en de belasting. Verder in mijn beleidsbrief zal ik het meer specifiek hebben over de modernisering van de erf- en schenkbelasting, maar het hier beoogde onderzoek is ruimer dan enkel die belastingen. Ook voor de andere Vlaamse belastingverminderingen- en vrijstellingen zal mijn administratie nagaan of zij nog passen binnen de huidige moderne samenleving. Gelet op de omvang van dit werk, mogen de resultaten van dit onderzoek, waarbij het tevens de bedoeling is om stakeholders te betrekken, in 2017 verwacht worden.

Zoals reeds eerder aangegeven, plan ik tevens een interne fiscale werkmethode die over alle beleidsdomeinen zal moeten toegepast worden. Het invoeren van fiscale maatregelen wordt soms als te vanzelfsprekend beschouwd. Met het nagaan van de interne fiscale haalbaarheid moet dit automatisme worden doorbroken, zodat

voorafgaand aan het invoeren van een fiscale maatregel, grondig wordt nagedacht of die maatregel inderdaad het meest geschikt is om het vooropgestelde doel te bereiken.

OD 1.3 Globale benadering Vlaamse woonfiscaliteit

a) realisaties

De maatregelen die het Regeerakkoord vooropstelde inzake de woonbonus zijn reeds gerealiseerd met het programmadecreet van 19 december 2014.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Deze doelstelling gaat echter nog verder dan voormelde aanpassingen uit het Regeerakkoord. In eerste instantie heb ik nog een vereenvoudiging gepland van de bestaande belastingverminderingen in de personenbelasting met betrekking tot de eigen woning. Momenteel bestaan er diverse fiscale maatregelen voor die eigen woning, veelal met eigen specifieke voorwaarden en voordelen die in omvang verschillen. Het is de bedoeling om voor leningen die worden afgesloten vanaf 1 januari 2016 te voorzien in één enkele belastingvermindering voor de eigen woning van de belastingplichtige. Indien die eigen woning tevens de enige woning van de belastingplichtige is, kan hij aanspraak maken op een verhoging van die belastingvermindering. Voormeld initiatief houdt derhalve een integratie in van de woonbonus, het lange termijnsparen en de gewone interestaftrek.

Tot slot zal het departement FB in samenspraak met het agentschap Wonen-Vlaanderen het komende jaar een inventaris maken van alle fiscale ondersteuningsmechanismen met betrekking tot wonen, waarbij ook de doelgroep, het voorwerp en de budgettaire en beleidsmatige impact van de betreffende maatregel wordt opgenomen. Om tot een volledig overzicht te komen, zal het nodig zijn om ook VLABEL -voor de relevante belastingen die zij int- te betrekken. Voormelde inventaris moet uiteindelijk leiden tot een geïntegreerd, transparanter en logischer ondersteuningssysteem waarbij het efficiënter inzetten van overheidsmiddelen centraal zal staan. Gelet op de omvang van voormelde oefening, wordt het resultaat hiervan pas later in de legislatuur verwacht. Ik wil hierbij wel benadrukken dat ik alles in het werk zal stellen om schokken op onze vastgoedmarkt te vermijden. De ervaring van onze noorderburen leert immers dat dergelijke schokken hoe dan ook nefast zijn.

Zodra de resultaten rond zijn, zal ik eventuele gewenste maatregelen snel doorvoeren om dergelijke schokken te voorkomen.

OD 1.4 Vereenvoudiging van de tarieven schenkbelasting inzake onroerende goederen

a) realisaties

Tot voor kort waren de tarieven van de schenkbelasting behoorlijk ingewikkeld. Niet alleen verschilden ze naargelang de aard van de geschonken goederen (roerend, onroerend of bouwgrond), maar daarnaast nog eens volgens graad van verwantschap tussen schenker en begiftigde.

Nadat eerder al de tarieven voor roerende goederen en bouwgronden werden aangepast, heb ik nu die voor andere onroerende goederen dan bouwgronden op de schop genomen. Daarmee bedoel ik: sterk vereenvoudigd, vergroend én verlaagd.

Vereenvoudigd, door het aantal tariefschalen terug te dringen van negen naar vier en door de categorieën van begunstigden te herleiden tot slechts twee.

Vergroend en verlaagd, om de tarieven in lijn te brengen met de erfbelasting en op die manier het nadeel van schenken ten opzichte van laten vererven weg te werken. Er wordt daarnaast een bijkomende voordeel gegeven als stimulans om het goed energievriendelijk te renoveren.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Uiteraard zal ik ook deze maatregel evalueren. Om dergelijke evaluatie te kunnen doen moet er evenwel enige tijd verstreken zijn, onder meer om over voldoende cijfergegevens te beschikken. Ik plan daarom medio 2016 al een eerste voorzichtige evaluatie. Een meer diepgaande evaluatie kan pas later gebeuren.

OD 1.5 Verlaging verdeelrecht voor scheidende koppels

a) realisaties

Zoals ik in mijn beleidsnota vorig jaar reeds aankondigde, was dit een maatregel waar ik snel werk van wilde maken. Met ingang van 1 januari 2015 werd het tarief reeds teruggebracht tot 1% in geval van echtscheiding of beëindiging van wettelijke samenwoning.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Ook deze verlaging zal ik uiteraard laten evalueren door mijn administratie. Zoals bij de vereenvoudiging van de schenkbelasting, kan dit pas zinvol gebeuren als er voldoende tijd is verstreken.

OD 1.6 Modernisering erf- en schenkbelasting

a) realisaties

Het is geen geheim dat de modernisering van de erf- en schenkbelasting een van mijn stokpaardjes is. Het is mijn bedoeling om die belastingen af te stemmen op hedendaagse samenlevingsvormen, waarbij we het familiale aspect in aanmerking blijven nemen.

De erfbelasting is echter evident verbonden met het federale erfrecht en het huwelijksvermogensrecht. Elke aanpassing in die federale bevoegdheden heeft dan ook een potentiële (budgettaire) impact op de erfbelasting. In zijn beleidsverklaring van 17 november 2014 gaf de federale minister van Justitie aan dat hij het burgerlijk recht, waaronder ook het huwelijksvermogensrecht en het erfrecht, wil hervormen. Daarom werd er ook contact opgenomen met de betrokken minister. Wegens de samenhang tussen de regionale en federale bevoegdheden vind ik het belangrijk dat het Vlaamse Gewest actief betrokken wordt als gesprekspartner bij de geplande hervorming.

Uiteraard heeft mijn administratie het afgelopen werkjaar ook zelf de federale initiatieven rond de geplande hervorming van onder meer het erfrecht en het huwelijksvermogensrecht gescreend.

Tot slot werd door het Steunpunt Fiscaliteit & Begroting in het kader van het traject A2b onderzoek gedaan, in eerste instantie vanuit een louter juridische invalshoek, naar een aantal voorstellen rond de hervorming van de successierechten. Ik gaf eerder in het Vlaamse Parlement al aan dat ook de vrijstelling voor de gezinswoning in het voordeel van de langstlevende in het kader van dat onderzoek zou worden bekeken.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Het lijkt mij – gelet op de onderlinge samenhang - logisch om de modernisering van de erfbelasting te koppelen aan de modernisering op burgerlijk vlak. Enkel op die manier kan worden gegarandeerd dat zowel de federale als Vlaamse initiatieven volle uitwerking kunnen hebben en dat ze elkaar kunnen aanvullen en versterken. Of minstens even belangrijk, dat de initiatieven van het ene openbare bestuur de initiatieven van het andere niet uitholt. Dit heeft dan ook tot gevolg dat de modernisering van de erfbelasting enigszins afhankelijk is van de vooruitgang die federaal geboekt wordt.

Het is alleszins wel mijn bedoeling om de wenselijkheid en het nut van een gelijkaardige modernisering van de schenkbelasting op datzelfde ogenblik te onderzoeken, wegens de nauwe correlatie tussen de schenk- en erfbelasting.

Uiteraard zal ik bij het moderniseringsproject ook rekening houden met de onderzoeksresultaten van het Steunpunt en onze budgettaire beperkingen.

OD 1.7 Lagere belasting op arbeid

a) realisaties

De contouren van de federale tax shift krijgen stilaan meer vorm. Die shift heeft uiteraard niet alleen gevolgen voor de federale overheid. De ingrepen in bijvoorbeeld de personenbelasting worden budgettair ook gedeeltelijk mee gedragen door de gewesten omdat federale aanpassingen aan de personenbelasting, bijvoorbeeld met betrekking tot de belastingvrije som en het tarief, ook doorwerken naar de gewestelijke opcentiemen die immers berekend worden op de gereduceerde belasting staat.

Het is dus duidelijk dat ook het Vlaamse Gewest bijdraagt in de tax shift.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Ik wil echter nagaan of we vanuit het Vlaamse Gewest niet nog meer kunnen doen. Daarom zal ik mijn administratie laten nagaan of we op het Vlaamse niveau maatregelen kunnen nemen die complementair zijn aan de federale tax shift. Of nog, of we maatregelen kunnen nemen die het vanuit het Vlaamse beleid mogelijk maken om eigen accenten te leggen. Daarbij blijft uiteraard de voornaamste bekommernis dat de federale lastenverlaging op arbeid op geen enkele wijze mag worden uitgehold door Vlaamse maatregelen.

Uiteraard zal ik dat complementaire niet alleen benaderen. Ook mijn collega's bevoegd voor werk, economie, en leefmilieu zal ik hierbij betrekken. Bovendien zal ik daarbij ook rekening houden met de bestaande en toekomstige budgettaire contouren.

OD 1.8 Successieregeling voor verzamelaars

Deze doelstelling wordt later in de legislatuur opgenomen.

*OD 1.9 Onderzoek naar fiscale stimuli onroerend erfgoed**a) realisaties*

Mijn administratie heeft het afgelopen werkjaar samengewerkt met het Agentschap Onroerend Erfgoed in een onderzoek naar bestaande en nieuwe fiscale stimuli voor eigenaars van onroerend erfgoed. Dit onderzoek was nodig om de bestaande belastingvermindering op uitgaven voor onderhoud en restauratie van beschermde monumenten en landschappen in de personenbelasting bij te sturen. In mijn beleidsnota gaf ik al aan dat die maatregel, meer dan momenteel het geval is, het behoud van het onroerend erfgoed moet stimuleren. In het onderzoek werden bewust zowel de fiscale stimuli als andere financiële stimuli voor onroerend erfgoed onderzocht. Enkel met dergelijke overkoepelende analyse is immers een coherente en gerichte bijsturing mogelijk. Investerings in onroerend erfgoed moeten worden gestimuleerd en mogen niet worden afgeremd.

Voormeld onderzoek resulteerde in een menu aan mogelijke maatregelen om eigenaars van maatschappelijk waardevol onroerend erfgoed te stimuleren om dit patrimonium in stand te houden. Dat menu was overigens ruimer dan de personenbelasting. Het gaat hier onder meer om het optimaliseren of uitbreiden van bestaande fiscale stimulansen (in personenbelasting, onroerende voorheffing, registratiebelasting,...).

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Op basis van voormeld menu aan maatregelen zal of zullen die maatregel of maatregelen gekozen worden die het meest geschikt geacht worden gelet op de achterliggende doelstelling. Daarbij hou ik voor ogen dat één gerichte maatregel waarbij een groter voordeel verleend wordt doelmatiger kan zijn dan diverse versnipperde maatregelen die elk een kleiner voordeel verstrekken. Verder dient er altijd over gewaakt te worden dat de maatregelen technisch uitvoerbaar zijn. De gekozen stimulansen zullen uiterlijk in 2016 in regelgeving omgezet worden. Ook hierbij zal er een nauwe samenwerking tussen de administraties van de betrokken beleidsdomeinen noodzakelijk zijn.

*OD 1.10 Naar een duurzame mobiliteitsfiscaliteit**a) realisaties**> Implementatie van de kilometerheffing voor vrachtwagens*

De meest in het oog springende realisaties inzake duurzame mobiliteit van het afgelopen jaar zijn zonder twijfel deze die verband houden met de kilometerheffing voor vrachtwagens, die vanaf 1 april 2016 zal gelden voor vrachtwagens boven 3,5 ton MTT. De invoering van de kilometerheffing zal gepaard gaan met de afschaffing van het eurovignet en een maximale compensatie in de verkeersbelasting (nultarief voor vrachtwagens tussen 3,5 en 12 ton MTT en de Europese minimumtarieven voor vrachtwagens vanaf 12 ton MTT).

Na de ondertekening van het intergewestelijk samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014, de oprichting van de interregionale entiteit Viapass op 17 juli 2014 en de ondertekening van de DBFMO-overeenkomst met single service provider Satellic op 25 juli 2014, volgden op regelmatige basis intergewestelijke vergaderingen met het oog op

het uitwerken van een intergewestelijk gecoördineerd regelgevend kader voor de kilometerheffing. Dit kader werd intussen ook volledig gerealiseerd.

In eerste instantie moet worden gewezen op het intergewestelijk samenwerkingsakkoord van 24 april 2015, dat voorziet in de fine tuning van het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014. Het verduidelijkt niet alleen definities en juridische bepalingen maar biedt ook de mogelijkheid om in de toekomst de tarieven fijner te moduleren, in functie van bijvoorbeeld de rijrichting of het tijdstip van het weggebruik (door toevoeging van een tijdscomponent in de tariefformule en introductie van het concept tariefzone (als begrensd wegsegment met een vast begin- en eindpunt waarop bij gebruik in een welbepaalde rijrichting op elk moment een eenduidig bepaald, afstandsgerelateerd tarief van toepassing is)).

Met de totstandkoming van het decreet van 3 juli 2015 en het bijhorende besluit van 17 juli 2015 is ook het Vlaamse regelgevend kader volledig afgerond.

Daarnaast werd op vraag van de drie gewesten ook de nodige federale omkadering voorzien. Een wijziging van de Bijzondere Financieringswet beoogt onder meer het 'non bis in idem'-principe te waarborgen bij de invoering van de kilometerheffing als een eigenlijke gewestbelasting. Verder werd ook voorzien dat de kilometerheffing als beroepskost in mindering kan worden gebracht van de federale inkomstenbelastingen.

Teneinde de administratieve formaliteiten die gepaard gaan met de invoering van de kilometerheffing te beperken, zal aan het parlement worden voorgesteld om vanaf november te stoppen met de verkoop van jaarlijkse eurovignetten, en enkel nog een eurovignet tot aan 1 april te verkopen. Dit zorgt voor administratieve vereenvoudiging voor de transportsector, doordat de transportfirma's die na 1 april 2016 niet meer naar Nederland of Luxemburg rijden, ook geen terugbetaling meer moeten vragen voor de resterende duur van het jaarvignet.

> Vergroening van de verkeersbelasting

Het Regeerakkoord voorziet de vergroening van de verkeersbelasting. Door de autofiscaliteit te relateren aan de impact op de luchtkwaliteit en klimaat, wil de Vlaamse Regering milieuvervuiling ontraden en zorg voor het klimaat en de volksgezondheid belonen en bevorderen.

In afwachting van een intergewestelijke gecoördineerde vergroening van de verkeersbelasting, is op Vlaams niveau al onderzocht welke milieuparameters we nu al kunnen inbouwen voor nieuw ingeschreven nieuwe of tweedehandsvoertuigen (met uitzondering van leasingsvoertuigen). De administraties van FB en Leefmilieu hebben hiertoe samen een model uitgebouwd om de implicaties van vergroende parameters in de verkeersbelasting op het huidige Vlaamse wagenpark te simuleren.

> Onderzoek naar de invoering van rekeningrijden of een wegvignet voor lichte vrachtwagens en personenwagens

Bij de uitbouw van het kilometerheffingssysteem werd gewaakt over de interoperabiliteit, zodat het systeem voor de vrachtwagens nadien gemakkelijk kan worden uitgebreid naar andere voertuigen zoals lichte vrachtwagens en personenwagens (hierna 'lichte voertuigen').

Conform het politiek akkoord van 21 januari 2011 hebben de drie gewesten gezamenlijk een studie uitgevoerd in de GEN-zone (Gewestelijk Expres Net) naar de mobiliteitseffecten van rekeningrijden voor lichte voertuigen.

Wat betreft het wegeenvignet, moet erop gewezen worden dat eerdere Vlaamse voorbereidende initiatieven uit het verleden altijd bezwaren van de Europese Commissie hebben opgeworpen (meerbepaald inzake een vermeende discriminatie tussen Belgen en andere EU-onderdanen). Gelijkaardige bezwaren spelen momenteel ook ten aanzien van het Duitse wegeenvignet. Alvorens verdere stappen te ondernemen tot verdere uitwerking van een wegeenvignet, wachten we dan ook op een officiële stellingname door de Europese Commissie.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

> Vergroening van de verkeersbelasting en de BIV

Zoals eerder aangegeven hebben de administraties van FB en Leefmilieu samen een model uitgebouwd om de implicaties van vergroende parameters op het huidige Vlaamse wagenpark te simuleren. Hierbij is het de bedoeling om op korte termijn, analoog aan de (sinds 2012) vergroende BIV, een aantal milieukeurmerken (de CO₂-uitstoot, het brandstoftype en de euronorm) mee in aanmerking te nemen voor nieuw ingeschreven (al dan niet tweedehandse) voertuigen in de jaarlijkse verkeersbelasting.

Daarnaast zet ik samen met mijn collega's ook in op de aanpassing van de reeds vergroende BIV. Die aanpassing is noodzakelijk om gelijke tred te houden met de technologische evolutie sinds de invoering van de vergroende BIV voor niet-leasing voertuigen in 2012. Om de stimulans tot vergroening te behouden, moeten we de milieuparameters bijstellen. Focus ligt hierbij op de luchtterm (in functie van brandstofsoort en euronorm) omdat deze momenteel geen rekening houdt met de autonome technologische evolutie van het park (i.t.t. CO₂). Dit zal zich concreet uiten in een bijstelling van de tabel met luchtterm 'c', waarbij de luchtterm algemeen wordt verhoogd en waarbij meteen ook het bedrag voor EURO 6-dieselwagens wordt aangepast aan de reële NO_x uitstootwaarden en niet langer aan de homologatiewaarden van de Euro 6 dieselwagens. Deze focus op de luchtterm heeft in nominale waarde vooral effect op dieselvoertuigen aangezien dieselvoertuigen meer luchtvervuilende stoffen uitstoten en dus reeds een hogere luchtterm hebben in de huidige formule. Anderzijds zal de CO₂-referentie in de noemer bijgesteld (lees: verlaagd) worden, waardoor ook wordt bijgedragen aan het bereiken van de doelstellingen uit het klimaatplan van 2015-2020. Om het marktaandeel van wagens met milieuvriendelijke technologieën te vergroten, zetten we – naast de reeds bestaande vrijstellingen voor waterstof- en elektrische wagens – tevens in op (tijdelijke) vrijstellingen voor aardgas en plug-in-hybride elektrische voertuigen.

Ik wens evenwel te benadrukken dat de hervorming van de BIV niet los kan gezien worden van de vergroening van de jaarlijkse verkeersbelasting. Enkel door beiden op een coherente wijze te hervormen kan het gedrag van voertuiggebruikers consequent gestuurd worden in de richting van meer milieuvriendelijke alternatieven.

Aangezien het wettelijk verplicht is om voor leasingvoertuigen een intergewestelijk samenwerkingsakkoord af te sluiten, vallen deze voertuigen voorlopig buiten het toepassingsgebied van de nieuwe regelingen. Er gebeurde reeds een afstemming naar de bereidwilligheid tot een samenwerkingsakkoord op het politiek overlegorgaan van de kilometerheffing, en informeel in de zomermaanden met het Waalse Gewest. We zullen deze inspanningen verder zetten.

> Onderzoek naar opportuniteit van rekeningrijden of wegeenvignet voor lichte vrachtwagens en personenwagens

Momenteel worden de mogelijkheden en de opportuniteit onderzocht om op middellange termijn een verschuiving te realiseren van de bestaande mobiliteitsheffingen voor personenvoertuigen en lichte vrachtwagens onder 3,5 ton MTT (met name de verkeersbelasting en de belasting op inverkeerstelling) naar meer faire (lees: afstands- of tijdsgebonden) gebruiksheffingen zoals rekeningrijden of een wegenvignet. Het lichten van één van deze opties zal evenwel door de gewesten gezamenlijk moeten gebeuren. Als we rekeningrijden voor personenwagens invoeren, dan worden de vaste belastingen afgeschaft. Het betreft de belasting op de inverkeerstelling (BIV) en de jaarlijkse verkeersbelasting.

Zoals eerder aangehaald, hebben de drie gewesten gezamenlijk een studie uitgevoerd in de GEN-zone naar de mobiliteitseffecten van rekeningrijden voor lichte voertuigen. Deze eerste studie laat evenwel niet toe om conclusies te trekken over de mobiliteitseffecten op grotere schaal. Samen met mijn collega's bevoegd voor leefmilieu en mobiliteit laat ik verder onderzoek uitvoeren naar de opportuniteit en haalbaarheid van rekeningrijden voor lichte voertuigen, gekoppeld aan de invoering van een tijds- en plaatsafhankelijke tarifiering voor zowel personen- als vrachtvervoer in functie van mobiliteitssturing.

Effectieve implementatie van rekeningrijden voor lichte voertuigen in deze regeerperiode zal evenwel moeilijk zijn, gelet op wat onder meer het Waalse regeerakkoord bepaalt.

Zoals aangehaald worden in het kader van het wegenvignet de Europese ontwikkelingen en reacties op het nieuwe Duitse wegenvignet nauwgezet opgevolgd.

OD 1.11 Evaluatie en bijsturing leegstandheffing bedrijfsruimten

a) realisaties

Er werd reeds gestart met de voorbereidende werkzaamheden in aanloop naar de opstartvergadering van september 2015. Op die opstartvergadering werd in nauwe samenwerking tussen het departement FB en VLABEL een werkmethoediek bepaald.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Zoals reeds uitvoerig besproken in mijn beleidsnota bestaat er momenteel een duidelijk onevenwicht tussen het sanctionerende en het stimulerende luik voor leegstaande bedrijfsruimten.

Daarom heb ik mijn administratie de opdracht gegeven om, in samenwerking met de collega's van ruimtelijke ordening en economie, in het najaar van 2015 te starten met de evaluatie van deze leegstandheffing, alsook de mogelijke interactie met de bestaande vermindering binnen de onroerende voorheffing voor de improductiviteit van bedrijfsruimten te (her)bekijken.

Aan de hand van deze evaluatie wil ik het decreet tot bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten bijstellen met het oog op een duidelijke toepassing tegen aanslagjaar 2017. Het is van groot belang dat al deze maatregelen een coherent geheel vormen met een duidelijke focus op het actief aanpakken van leegstand en verwaarlozing en het aanzetten tot hergebruik en herbestemming. Op die manier zal ook deze doelstelling bijdragen tot een meer gerationaliseerd fiscaal beleid.

OD 1.12 Alternatieve grondslag onroerende voorheffing

Deze doelstelling wordt later in de legislatuur opgenomen.

OD 1.13 Versterking van de fiscale positie van Vlaamse ondernemers en de Vlaamse overheid ten aanzien van andere beleidsniveaus

a) realisaties

Zoals aangekondigd in het Vlaams Regeerakkoord is het de bedoeling om beleggingen maximaal te oriënteren naar Vlaams overheidspapier. Hiervoor zou op het federale niveau een vrijstelling van roerende voorheffing moeten bepleit worden. Ik voorzag hiervoor dan ook prioriteit in mijn beleidsnota. Het Wetboek van de Inkomstenbelastingen voorziet reeds in een vrijstelling van roerende voorheffing voor dividenden toegekend aan de Vlaamse Gemeenschap. Afgelopen jaar bekwam mijn administratie een extern advies dat bevestigt dat er ook reeds een vrijstelling van roerende voorheffing bestaat voor verkregen interesten uit effecten uitgegeven door rechtspersonen die ESR-matig deel uitmaken van de sector overheid.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Gelet op het feit dat de roerende voorheffing evenwel een belangrijke kost betreft voor potentiële investeerders, wil ik hierover de nodige zekerheid. Ik zal voormeld fiscaal advies dan ook verder laten afstemmen met de federale overheid zodat hierover de nodige rechtszekerheid kan worden bekomen.

Daarnaast en los daarvan, zal ik, met het oog op de invoering van het mobiliteitsbudget, in uitvoering van het regeerakkoord, samen met mijn collega bevoegd voor mobiliteit, in overleg treden met de federale overheid voor de noodzakelijke aanpassingen aan fiscaliteit, sociale zekerheid en arbeidswetgeving.

OD 1.14 Versterking fiscale positie ondernemingen

a) realisaties

Met ingang van aanslagjaar 2015 is een tijdelijke investeringsaftrek ingevoerd voor extra investeringen inzake materieel en outillage met het oog op het versnellen van de afbouw van het belastbaar materieel en outillage. Met de (federale) Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie werd afgesproken dat de investeringen die in aanmerking komen voor deze maatregel afzonderlijk worden geregistreerd.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De tijdelijke investeringsaftrek voor extra investeringen inzake materieel en outillage werd ingevoerd om de fiscale positie van ondernemingen te versterken. Op basis van de evaluatie van de investeringen in materieel en outillage die in 2014 en 2015 zijn uitgevoerd en de evaluatie van de weerslag op de lokale besturen, zal ik nagaan of het wenselijk is deze maatregel te verlengen.

Daarnaast zal ik, zoals vooropgesteld in mijn beleidsnota, in overleg met mijn collega bevoegd voor economie en innovatie en samen met de federale overheid, zoeken naar nieuwe fiscale maatregelen ter stimulering van innovatie, onderzoek en ontwikkeling.

In mijn beleidsnota gaf ik al aan dat niet alleen de activiteit maar ook de financiering van onze ondernemingen van belang is. Ik wees reeds op crowdfunding, dat een goede manier blijft om ook het grote publiek te betrekken bij de financiering van ondernemend

Vlaanderen. De ondernemers blijven immers moeilijkheden ondervinden om gepaste financiering te bekomen.

In Vlaanderen zetten we –weliswaar niet onder de noemer crowdfunding - ook al jaren in op een belangrijk instrument om particulieren te motiveren om leningen te verstrekken aan ondernemers, namelijk de winwinlening, waaraan fiscale voordelen worden verleend. Dit instrument heeft recent ook de federale overheid geïnspireerd bij de vormgeving van fiscale incentives voor startende ondernemingen.

Naast die maatregel voerde de federale overheid ook fiscale stimuli in voor particulieren die nieuwe aandelen verwerven door een inbreng in geld in een startende kmo, al dan niet via een erkend crowdfundingplatform of startersfonds.

Ik wil samen met mijn collega bevoegd voor economie nagaan of er nood is om de bestaande Vlaamse fiscale stimuli te versterken met het oog op crowdfunding, bijvoorbeeld in de welzijnssector en de sector van de onroerendergoedzorg. Daarbij pleeg ik ook overleg met mijn collega bevoegd voor Welzijn. Uiteraard zullen daarbij ook de recent ingevoerde federale maatregelen mee worden bekeken. Tegen het zomerreces van 2016 moet duidelijk zijn of aanvullende maatregelen aangewezen zijn en hoe deze er kunnen uitzien.

OD 1.15 Verdere afschaffing fiscale ongelijkheid publieke en private sector

a) realisaties

Nauw verbonden met de rationalisering van de Vlaamse fiscaliteit die later in deze legislatuur is ingepland, is de afschaffing van de fiscale ongelijkheid tussen de publieke en private sector. Op vraag van de Europese Commissie ben ik hiermee reeds gestart door het fiscale gunstregime voor bpost af te schaffen, uiteraard voor zover dit binnen mijn bevoegdheden lag.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Natuurlijk stopt de doelstelling niet bij de doorgevoerde afschaffing. Ik zal mijn administratie daarom laten onderzoeken of de diverse fiscale gunstregimes voor de publieke sector nog wel verantwoord zijn in de huidige maatschappelijke en economische context. Als blijkt dat specifieke regimes niet langer verantwoord zijn, zal ik ze hervormen.

Zonder te willen vooruitlopen op de resultaten van dat onderzoek, benadruk ik nu al dat het resultaat van dergelijke hervorming in ieder geval een meer vereenvoudigde fiscale benadering van de publieke sector moet zijn. Het huidige fiscale stelsel voor de publieke sector is immers bijzonder complex, ook voor wat de Vlaamse fiscale bevoegdheden betreft. Die complexiteit is niet enkel te wijten aan het verspreide aantal regimes (onroerende voorheffing, registratiebelasting, erfbelasting,...). Ook de gehanteerde terminologie, zoals bijvoorbeeld een 'openbare dienst' of 'openbare instelling', zorgt voor verhoogde complexiteit. De koppeling van de gunstregimes aan dergelijke begrippen is vaak om historische redenen ontstaan, maar die begrippen hebben veelal geen fiscaalrechtelijke invulling gekregen. Daarom moet de invulling in de praktijk gebeuren op basis van het administratief recht, wat op zich geen probleem is als die invulling duidelijk is. Dat is echter niet het geval. Om die reden wens ik het vereenvoudigde fiscale regime voor de publieke sector dan ook op te hangen aan duidelijke begrippen en definities, zodat interpretatieproblemen zoveel mogelijk van de baan zijn en er voldoende rechtszekerheid kan worden gebracht.

Uiteraard zal elke bijstelling van het fiscaal regime nauwkeurig onderzocht worden op de haalbaarheid en doelmatigheid ervan, op basis van de beschikbare data.

OD 1.16 Onderzoek naar uitbouw van ruling/bemiddelingsdienst

a) realisaties

Sinds 14 augustus 2015 (de dag van de publicatie in het Belgisch Staatsblad) voorziet de VCF de mogelijkheid tot het aanvragen van een voorafgaande beslissing, een zogenaamde ruling. Deze aanvragen zullen worden onderzocht door een onafhankelijk besluitvormingsorgaan binnen VLABEL.

Om de aanvragen te behandelen die deels onder de bevoegdheid vallen van VLABEL en deels onder die van de federale rulingcommissie, werden onderling afspraken gemaakt die geleid hebben tot een aanpassing van het protocol betreffende de uitwisseling van patrimoniuminformatie in het kader van de overdracht van de erf- en registratiebelasting.

Een aanvraag tot een voorafgaande beslissing zal voortaan de identiteit van de aanvrager en een volledige beschrijving van de situatie moeten bevatten, dit met het oog op een correcte, niet-bediscussieerde en transparante belastingzetting.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De rulings zullen op anonieme wijze worden gepubliceerd op de website van VLABEL, zodat ze voor iedereen raadpleegbaar zijn.

Mijn administratie zal aan de hand van de aanvragen blijven evalueren of een verdere aanpassing/bijsturing van de regelgeving nodig is.

OD 1.17 Uitbreiding van het globaal datamodel en versterking van interne en externe informatie-uitwisseling

a) realisaties

De inning van de registratie- en erfbelasting is sinds 1 januari 2015 overgenomen door VLABEL. Het is nu het uitgelezen moment om de set van beleidsrelevante data te verbeteren en uit te breiden. Teneinde dit te realiseren is er een nauwe samenwerking tussen het departement FB en VLABEL met het oog op beschikbaar stellen van data om een gericht en gefundeerd beleid te kunnen voeren. Bovendien werden contacten gelegd met diverse stakeholders om een duidelijk beeld te krijgen van potentiële databronnen en dataleveranciers.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De gegevensuitwisseling zal gefaseerd geïmplementeerd worden waarbij er maximale aandacht is voor het beschikbaar stellen van data om een gericht en gefundeerd beleid te voeren.

Om sneller en gericht over de meest relevante gegevens en data te kunnen beschikken zal de dienst beleidsondersteuning de nodige maatregelen nemen om op een structurele wijze de benodigde rapporten en anoniem gemaakte data te kunnen verkrijgen. Hierbij

zal in eerste instantie gefocust worden op beleidsinformatie die aangewend kan worden voor het evalueren van nieuwe initiatieven. In de tweede fase zal deze structurele informatieverzameling uitgebreid worden naar rapporten en anonieme data die nodig zijn voor beleidsvoorbereiding.

OD 1.18 Decentralisatie verkrottingsheffing

a) realisaties

Dit is een nieuwe doelstelling.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De Vlaamse krotbelasting bestaat uit twee heffingen; een heffing op verwaarloosde woningen en gebouwen en een heffing op ongeschikt en onbewoonbaar verklaarde woningen. Naast deze Vlaamse heffing kan de gemeente voor beide ook een eigen heffing opleggen. Conform het Vlaams Regeerakkoord wil ik binnen een Vlaams kader een dubbele heffing vermijden.

De heffing op verwaarlozing zullen we op Vlaams niveau volledig stopzetten. Het beleid ter zake wordt toevertrouwd aan de gemeenten. Het bestrijden van verwaarlozing gebeurt immers, net als het bestrijden van leegstand, in eerste instantie in functie van de woonomgeving en het verhogen van het aanbod aan betaalbare woningen. In dat verband zijn de lokale besturen duidelijk het best geplaatst om op te treden.

De Vlaamse heffing op ongeschikt- en onbewoonbaar verklaarde woningen is van een andere orde, aangezien daarmee het grondrecht op wonen beoogd wordt. Dat grondrecht houdt niet enkel in dat men een dak boven zijn hoofd moet hebben; het moet ook een kwaliteitsvol dak zijn. De Vlaamse Regering wil bovendien een versterking van de private huurmarkt, waarbij één van de uitgangspunten de bescherming en het garanderen van de woningkwaliteit is. De heffing op ongeschikt en onbewoonbaar verklaarde woningen is een essentieel element in het bewaken van die woningkwaliteit, aangezien het de eigenaar (dwingend) stimuleert om de opgelegde renovatiewerkzaamheden uit te voeren. De inning van de Vlaamse heffing verloopt echter bij VLABEL niet via het geïntegreerd Vlaams Fiscaal Platform, maar via een stand-alone toepassing.

Ik zal dan ook, samen met mijn collega bevoegd voor wonen, op korte termijn onderzoeken op welke manier 1) een dubbele heffing ook in verband met ongeschikt- en onbewoonbaarheid vermeden kan worden en 2) de administratieve lasten voor VLABEL verlaagd kunnen worden. In dat kader zal ook onderzocht worden of er op het Vlaamse beleidsniveau alternatieve instrumenten efficiënt kunnen worden ingezet in de woningkwaliteitsbewaking.

OD 1.19 Meer gericht beleidsrelevant onderzoek

a) realisaties

Dit is een nieuwe doelstelling.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De huidige generatie van steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek loopt eind 2015 af. Ik heb niet de intentie de huidige generatie nog verder te verlengen. Dit betekent echter niet dat ik ontevreden ben over het gevoerde onderzoek. Integendeel, ik denk dat het steunpunt Fiscaliteit en Begroting ons in het verleden diverse waardevolle inzichten heeft bijgebracht. Ook in de toekomst zal er nood zijn aan een combinatie van meer diepgaand onderzoek en korte, snel afleverbare studies die antwoorden geven op acute beleidsmateries. Ik zal het departement FB laten nagaan hoe deze opdrachten het best kunnen vorm gegeven worden in de toekomst, welke onderzoeksnoten er zijn en welke timing daaraan verbonden kan worden. Dit moet in het voorjaar van 2016 resulteren in een nieuwe overheidsopdracht.

SD 2. Correct innen van belastingen

a) realisaties

VLABEL zet al jaren in op een hoge mate van automatisering, vooral bij het taxatieproces. Dat betekent dat zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van zowel de authentieke bronnen die gegevens moeten aanleveren om de grondslag van elke belasting te bepalen, als van bronnen die aanvullende gegevens kunnen verstrekken.

Het is dankzij deze doorgedreven automatisering dat bvb. voor de onroerende voorheffing en de verkeersbelastingen binnen de twee jaar de erg performante inningspercentages van meer dan 99% kunnen worden voorgelegd. Het combineren van gegevens uit verschillende databanken zorgt voor een snelle en correcte taxatie. Een correct gebruik van gestructureerde mededelingen, de mogelijkheid om aanslagbiljetten via Zoomit digitaal te ontvangen, e.d.m zorgen voor een snelle en correcte boekhoudkundige verwerking, zodat enkel voor echte probleem dossiers nog een gedwongen invordering moet worden opgestart. Maar ook daar zorgt een gedigitaliseerde informatie-uitwisseling met de gerechtsdeurwaarders, of met de notarissen bij procedures van e-notificaties en vereenvoudigd derdenbeslag, voor een adequate opvolging van invorderingsdossiers. VLABEL zet m.a.w. doorheen de hele ketting van taxatie, inning en invordering sterk in op digitalisering en informatisering, mét resultaat.

Door de doorgedreven koppeling van databanken worden tegelijkertijd verschillende doelstellingen bereikt:

- waar mogelijk worden automatisch de kortingen, verminderingen of vrijstellingen toegekend waar de belastingplichtige recht op heeft; enerzijds vermindert dit duidelijk de last voor onze burgers en bedrijven, anderzijds reduceert dit de benodigde personeelsinzet om aanvragen voor verminderingen als individuele dossiers te moeten behandelen, beoordelen en toe te kennen. Uiteraard komt dit ook de fiscale compliance door onze burgers en bedrijven ten goede.
- elke reductie in het aantal gemaakte fouten bij de taxatie genereert onmiddellijke efficiëntiewinsten door de minimalisering van het aantal te behandelen bezwaardossiers. Ook dat is een reden om voor een zo groot mogelijke automatisering, aangevuld met goed uitgebalanceerde controleprocessen, te kiezen.
- informatie die nodig is in het kader van een heffing kan worden aangewend als informatie voor andere heffingen; ik denk in dit kader bvb. aan informatie met betrekking tot overdrachten van onroerende goederen bij registratiebelasting die nuttig kan zijn voor de inning van de onroerende voorheffing.

Door verder maximaal de taxatie- en inningsprocessen procedureel op elkaar af te stemmen, kan VLABEL op vele vlakken heffingsoverschrijdend werken vanuit een integrale klantenbenadering.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

In de nabije toekomst gaat VLABEL dan ook verder op de ingeslagen weg, door ook momenteel nog tijdrovende processen te automatiseren, zoals de post factum opvolging van toekenningsvoorwaarden voor gunstregimes (bvb. klein beschrijf, abbattement,... in de registratiebelasting). Een goede registratie van basisgegevens bij het taxeren van de initiële akten laat dan immers toe om vlot via bvb. rijksregistergegevens de zogenaamde bewoningsvoorwaarde periodiek op te volgen.

In de begroting 2016 zijn de ontvangsten en de uitgaven die verband houden met dit beleid terug te vinden onder programma CD 'Correct innen van belastingen', met volgende codes en omschrijvingen: CD AB: Duurzaam budgettair en financieel beleid, CD AD: Efficiënte inning en invordering van de belastingen in eigen beheer, CD AC – doelgericht fiscaal beleid, algemene ontvangsten uit eigen inning, CD AE: Planbatenheffing, CD AF: Leegstandsheffing, CD AG: Jaarlijkse verkeersbelasting, CD AH: Belasting op inverkeerstelling, CD AI: Eurovignet, CD AJ: Onroerende voorheffing, CD AL: Erfbelastingen, CD AM: Registratiebelastingen, CD AW; Rubiconfonds en CD AX; DAB Grondfonds.

*OD 2.1 Overname van de registratie- en successierechten**a) realisaties*

De overname van de registratie- en erfbelastingen is intussen een feit. Na een grondige voorbereiding wordt sinds 1 januari van dit jaar ook deze groep van belastingen geïnd door VLABEL.

Op 1 januari maakten 367 personeelsleden de overstap van de Federale Overheidsdienst Financiën naar VLABEL. Nadat VLABEL zijn visie op de toekomstige organisatie in roadshows bij de potentiële overkomers is gaan toelichten, maakten de overgekomen personeelsleden bewust de keuze om de overstap te maken. Hoewel initieel een contingent van 403 personen dat zou overstappen, werd overeengekomen, koos VLABEL er voor geen van de potentiële overkomers ambtshalve over te laten dragen. Dit betekent dat het overgekomen personeel voor de volle 100% gemotiveerd was en is om de inning van deze belastingen op een kwaliteitsvolle manier verder te zetten, zij het binnen een ander organisatorisch en deels ander wettelijk kader. Door met elk van hen een individueel oriënteringsgesprek te voeren, kon 'de juiste man of vrouw, op de juiste plaats' worden ingezet. Dit betekent eveneens dat de zo noodzakelijke know-how en expertise maximaal kon worden geïntegreerd.

Voor het overgangsscenario zelf werd een gedetailleerd overnameprotocol tussen beide administraties overeengekomen. Naast voor de overdracht van nog lopende dossiers, bevat dit protocol afspraken voor de mate van afwerking door de Federale Overheidsdienst Financiën van in de laatste maanden van 2014 nieuw ontvangen dossiers, en afspraken rond de gegevensuitwisseling voor nieuwe dossiers. De fysieke overdracht van de historische dossiers was voor eind januari afgerond, waarna VLABEL kon starten met een grootschalige digitaliseringsoperatie, zodat ook de overgedragen dossiers, en niet enkel de nieuwe, digitaal verder kunnen worden afgehandeld.

De overname vergde de ontwikkeling van complexe nieuwe taxatiesystemen, hoewel er voor werd gekozen om vanaf de opstart de processen onmiddellijk mee te optimaliseren en af te stemmen op de overige belastingen die VLABEL al inde. Dit betekent onvermijdelijk eveneens dat geïnvesteerd moest worden in opleiding en training van de personeelsleden die de wijzigingen op vlak van procedure moesten incorporeren in hun wijze van denken en behandelen van de dossiers. Ook bij de bevoorrechte partners vergen de gewijzigde procedures een omslag.

Ik ben dan ook blij dat we tijdens het overname- en integratietraject steeds een beroep hebben kunnen doen op de notarissen, die als eerste betrokken partij zijn bij (registratie van) akten en erfdossiers, als klankbord, als kritische meedenkers en als partij die de vernieuwde procedures in de praktijk mee moeten toepassen.

Hoewel het een feit is dat bijvoorbeeld de gegevensuitwisseling voor nieuwe dossiers nog niet volledig optimaal verloopt, wordt aan de realisatie van de afspraken uit het protocol systematisch verder gewerkt. Alle dagen worden stappen gezet in de verdere automatisering en digitale verwerking van dossiers; alle weken wordt door nieuwe releases bijgestuurd aan de informaticasystemen die de dossierverwerking verder stroomlijnen en optimaliseren.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Zoals ik in de beleidsnota reeds heb gesteld: 2015 ging voor de registratie- en erfbelasting in het teken staan van het verzekeren van de continuïteit van de dienstverlening en de ontvangsten. Welnu: ik ben er van overtuigd dat eind 2015 een balans zal kunnen opgemaakt worden die ook voor deze overname een positief beeld van continuïteit en optimalisatie van processen zal tonen.

OD 2.2 Digitalisering van contacten met de burger

a) realisaties

In de loop van 2015 werd vooral achter de schermen gewerkt aan een nieuw publieke website. De inhoud wordt geactualiseerd, waar nodig aangevuld en in een toegankelijker taalgebruik herschreven. Tegelijk wordt de look-and-feel aangepast aan de nieuwe huisstijl van de Vlaamse overheid.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Ik kom hierop terug onder doelstelling 2.3.

OD 2.3 Implementatie persoonlijk dossier erf- en registratiebelastingen

a) realisaties

Ik had het hier reeds over onder doelstelling 2.2.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

VLABEL wil, parallel met het restylen van zijn publieke website, eveneens inzetten op de verdere digitalisering van de contacten met de burger. Een specifiek punt hierbij is de verdere implementatie van het persoonlijk dossier.

Bijkomende functionaliteit die o.a. zal voorzien worden:

- In 'mijn aanslagbiljetten' zal de belastingplichtige de naar hem toe verzonden aanslagbiljetten, herinneringen, ... kunnen opzoeken, en de verzonden documenten bekijken en downloaden in PDF-formaat.
- In 'mijn dossiers' zal de belastingplichtige alle dossiers zoals aangiften, bezwaren, ... met hun status kunnen opvragen en alle documenten i.v.m. dat dossier kunnen bekijken en downloaden in PDF formaat.
- Bij het aanmaken van een dossier door de belastingplichtige (bvb. het indienen van een bezwaar via de Portaal Burger) zal de belastingplichtige kunnen opgeven of alle correspondentie i.v.m. dat dossier elektronisch mag gebeuren. Indien dit het geval is, zal de belastingplichtige bij het aanmaken van een brief/document via e-mail verwittigd worden dat er nieuwe correspondentie beschikbaar is in zijn dossier.
- De toegangsprocedure om toegang te krijgen tot het Portaal Burger alsook de delegatie van bevoegdheden binnen het bedrijf moet eenvoudiger gemaakt worden omdat dit momenteel toch wel een drempel is voor het gebruik van het Portaal voor bedrijven.

Uiteraard is het daarbij de bedoeling zo veel mogelijk de binnen de Vlaamse overheid of andere overheidsinstanties aanwezige functionaliteiten en tools te hergebruiken. Waar herontwikkeling nodig is, gebeurt dit bij voorkeur in partnership zodat inspanningen en kosten kunnen gespreid worden.

OD 2.4 Optimalisering van de controle op de verkeersbelasting

a) realisaties

VLABEL zet – naast de gewone administratieve procedures van inning en invordering – al enkele jaren sterk in op het verhogen van de efficiëntie van de controle op de verkeersbelastingen. Door het in gebruik nemen van eigen ANPR-camera's, vnl. voor personenwagens, en de WIM-camera's van het agentschap Wegen en Verkeer voor controle op vrachtwagens, kan VLABEL scherpe controle- en inningscijfers voorleggen, die via de website op kwartaalbasis worden gecommuniceerd.

De inzet op zowel een sterke administratieve opvolging als op een goede controle uit zich op twee vlakken:

- voor wat betreft de vervallen belastingschulden worden inningspercentages voorgelegd van 99% binnen de twee jaar; op 31 december 2014 werd bijvoorbeeld een inningspercentage van 98,88% behaald voor aanslagjaar 2013;
- tegelijkertijd blijkt dat het aantal gevallen van niet-betaling systematisch kon worden teruggedrongen van circa 6% bij overname van de verkeersbelastingen naar een op dit moment vastgesteld percentage overtreders van ongeveer 1,5%.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Na het in gebruik nemen van eigen ANPR-camera's en de WIM-camera's van het agentschap Wegen en Verkeer, wordt een proefproject met ANPR-camera's van lokale overheden of politiezones uitgewerkt. Als proefproject werd gekozen voor samenwerking met de Politiezone Turnhout.

De PZ Turnhout beschikt immers over een uitgebreid netwerk van ANPR camera's die gebruikt worden voor de uitoefening van hun eigen opdrachten. De beelden van deze camera's worden opgeladen in een databank en gedurende een bepaalde periode bijgehouden. Deze beelden kunnen een nuttige bijdrage leveren aan de mogelijkheden die VLABEL al heeft inzake handhaving van de verkeersfiscaliteit. Meer bepaald tot het controleren van voertuigen (>3.5T MTM) waarvoor wel een nummerplaat is afgeleverd, maar waarvoor geen aangifte voor de verkeersbelasting en/of het eurovignet is ingediend.

VLABEL zal hiertoe periodiek een blacklist overmaken aan de PZ Turnhout die vervolgens kan nagaan of voertuigen voorkomend op deze blacklist kunnen worden teruggevonden in de databank van de PZ.

Indien het resultaat van dit onderzoek positief is, kan VLABEL de betrokkene aanschrijven met de vraag zich te regulariseren en beboeten.

OD 2.5 Eigen inning van de laatste groep oneigenlijke gewestbelastingen

a) realisaties

De uitvoering van deze doelstelling, werd, overeenkomstig de planning, nog niet opgestart.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Ik gaf hierboven al aan dat de overname van de laatste groep van oneigenlijke gewestbelastingen mijn administratie voor nieuwe uitdagingen plaatst. De ervaring van de overname van de erf- en registratiebelasting leert immers dat dergelijke overname op zich een belangrijke impact kan hebben op de werkzaamheden van de administratie. Impact die niet alleen voor, maar ook nog lang na de daadwerkelijke datum van de overname doorwerkt.

Diezelfde administratie is momenteel dan ook nog bezig om de dienst van de recent overgenomen belastingen verder te optimaliseren om de continuïteit van de dienstverlening en de ontvangsten te verzekeren.

Ik zal daarom mijn administratie laten onderzoeken of het - gelet op de recente insourcing en de impact daarvan - vanuit een kosten-batenanalyse aangewezen is om de overname van de laatste groep oneigenlijke gewestbelastingen in 2017 te realiseren, dan wel deze overname 1 jaar uit te stellen en in 2018 te realiseren.

3. Financieel beheer, controle en risicomanagement

SD 1: Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid

a) realisaties

Mijn administratie heeft, zoals vooropgesteld, naar aanleiding van de uitbreiding van de consolidatieperimeter de bestaande financieringsschema's van lange termijn leningen onderzocht.

De eerste stappen naar een gecentraliseerde opname van leningen werden gezet. Voor de eerste maal heeft mijn administratie in 2015 rechtstreeks geld opgehaald voor de sociale huisvestingssector waar voorheen gewerkt werd met gewaarborgde leningen.

Mijn administratie heeft voorts de werkzaamheden aangevat om een zicht te krijgen op de evolutie van de geconsolideerde schuld in meerjarig perspectief.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

In 2016 zal door mijn administratie verder bekeken worden of er nog andere entiteiten of alternatieve financieringsmechanismen in aanmerking kunnen komen voor rechtstreekse financiering door de Vlaamse overheid.

Eens het onderzoek naar de evolutie van de geconsolideerde schuld in meerjarig perspectief afgerond is, kan onderzocht worden welke doelstelling inzake schuld vooropgesteld kan worden.

In de begroting 2016 zijn de ontvangsten en de uitgaven die verband houden met dit beleid terug te vinden onder programma CE 'Opvolgen en optimaliseren van de financiële situatie van de Vlaamse overheid', met volgende codes en omschrijvingen: CE AA: actief schuldbeheer, CE AB: actief risicomanagement, CE AE; actief risicomanagement, recuperatie van kosten voor rechtspleging, CE AG Dienstverlening inzake vastgoedtransacties, CE AF Duurzaam budettair en financieel, CE AV; Vlaams Fonds voor de Lastendelging, CE AX; Vlaams Toekomstfonds, CE AY; Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringsuitgaven (FFEU).

OD 1.1 Binnen consolidatiekring streven naar een optimale financiering

a) realisaties

In 2015 werden de eerste stappen gezet naar een gecentraliseerde opname van leningen. Hierbij werd overgestapt van gewaarborgde leningen door entiteiten binnen de consolidatiekring naar rechtstreekse financiering door de Vlaamse overheid. Zoals verwacht, is gebleken dat de Vlaamse overheid zich goedkoper kan financieren op de kapitaalmarkt dan te werken met gewaarborgde leningen. De eerste opnames voor de sociale huisvestingssector leveren een rentebesparing op van 20 à 30 basispunten op jaarbasis.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

In 2016 zal er verder gekeken worden of er nog andere entiteiten of alternatieve financieringsmechanismen in aanmerking kunnen komen voor rechtstreekse financiering

door de Vlaamse overheid. In de eerste plaats zal het fiscale aspect, meer bepaald rond de roerende voorheffing, waarop ik hierboven al in ging, moeten worden uitgeklaard. Indien deze roerende voorheffing geen kostenpost is, kan er verder binnen de geconsolideerde schuld nagegaan worden welke andere entiteiten of alternatieve financieringsmechanismen in aanmerking kunnen komen voor gecentraliseerde schuldopname.

Hierbij zal ook de nodige aandacht besteed moeten worden aan een manier om Vlaanderen meer bekend te maken bij internationale investeerders. Vermits Vlaanderen de volgende jaren veelvuldig op de internationale kapitaalmarkt bonds zal uitgeven via haar EMTN programma, zullen ook de nodige acties ondernomen moeten worden om buitenlandse investeerders vertrouwd te maken met Vlaanderen.

De Vlaamse rating is een belangrijk gegeven: ze is een benchmark voor de kwaliteit van het EMTN programma en positioneert de Vlaamse overheid op de financiële markten als een kredietwaardige emittent. Vlaanderen wordt momenteel gescreend door Standard & Poors en Fitch. In 2016 zullen nieuwe overeenkomsten aangegaan worden met de ratingbureaus.

Naast de optimalisatie van de lange termijn leningen, dient er ook verder gekeken te worden naar een mogelijke activering van financiële overschotten bij entiteiten binnen de consolidatiekring. Dit kunnen zowel korte als lange termijn overschotten zijn. Hierbij kunnen deze entiteiten eventueel opgenomen worden binnen het CFO of kunnen deze overschotten belegd worden in bonds uitgegeven door de Vlaamse overheid. Uiteraard dient hier grondig gekeken te worden naar de fiscale implicaties voor de entiteit en de Vlaamse overheid. Daarenboven dient er een win-win situatie te zijn voor beide entiteiten.

OD 1.2 Heraanbesteding van het kassierscontract

Deze operationele doelstelling uit de beleidsnota werd volledig uitgevoerd.

OD 1.3 Fusie van aankoopcomités en dienst vastgoedakten

a) realisaties

Op 1 januari 2015 is het decreet houdende de Vlaamse Vastgoedcodex, samen met haar uitvoeringsbesluit, in werking getreden. Hierdoor zijn de bevoegdheden van de Vlaamse commissarissen decretaal verankerd en is de Afdeling Vastgoedtransacties van start kunnen gaan. Het decreet incorporeert de bevoegdheden van de voormalige federale aankoopcomités en de bevoegdheden van de voormalige Afdeling Vastgoedakten van het Departement Financiën & Begroting.

De Afdeling Vastgoedtransacties is onderdeel van VLABEL. Hierdoor zijn verschillende synergiën ontstaan die de efficiëntie ten goede komen. Zo is er samenwerking op het vlak van gegevensuitwisseling en het gebruik van de verschillende gegevensdatabanken.

Ook levert de Afdeling Vastgoedtransacties, middels haar dienst Schattingen en Waarderingen, ondersteuning aan de overige diensten van VLABEL bij hun behoeften aan waardebeoordeling en controleschattingen. Uiteraard wordt daarbij rekening gehouden met de finaliteit van de verrichtingen: de controleschatting is gericht op een correcte berekening en inning van de verschuldigde belasting, terwijl het voor de Vlaamse commissaris van belang is een correcte en volledige vergoeding aan te bieden voor de vrijwillige of gedwongen afstand van eigendommen, stopzetten van activiteiten of beëindiging van gebruiksrechten.

Dankzij de lokale verankering van VLABEL, is er ook een lokale spreiding van de dienstverlening door de Afdeling Vastgoedtransacties verzekerd. De Afdeling beschikt over zes lokale buitendiensten (Antwerpen, Brussel, Genk, Gent, Mechelen en Roeselare), en één centrale aansturing (eveneens in Brussel) die waakt over de eenvormige toepassing van de regelgeving en uniformiteit van de dienstverlening.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Het verhogen van de efficiëntie en het bewaken van de kwaliteit van de dienstverlening blijven een belangrijke doelstelling. In dit kader kan een samenwerking met derden (zoals zelfstandige landmeters, schatters, onderhandelaars en notarissen) worden nagestreefd, daar waar de dossiers zich voor deze samenwerking lenen. Er zal worden gezocht naar een gezonde mix tussen eigen dienstverlening en dienstverlening door derden.

Bovendien wil ik samen met mijn administratie een haalbaar plan voorleggen voor het wegwerken van de achterstand in dossiers die er door onderbezetting bij de voormalige federale aankoopcomités is ontstaan. Hiervoor zal worden gezocht naar een oplossing die te verantwoorden is voor alle betrokken partijen bij de dossiers.

De oplossing zal rekening houden met zowel de belangen van de partijen, als met het maatschappelijk belang, en er naar streven een evenwicht te vinden tussen deze belangen, en de mogelijkheden van de administratie.

Dit alles moet toelaten om structureel een goede dienstverlening te verzekeren en de bestaande achterstand weg te werken.

OD 1.4. Uniform boekhoudsysteem met intelligent scannen en e-invoicing

a) realisaties

Implementatie E-invoicing betekent voor het departement Financiën en Begroting het implementeren van een koppeling tussen het financiële systeem Orafin en het federale Mercurius-platform zodat elektronische facturen automatisch worden aangemaakt in Orafin. Deze koppeling is succesvol uitgevoerd.

Waar leveranciers van de overheid zelf nog geen elektronische facturen aanleveren, wordt toch al maximaal digitaal gewerkt. Het departement Financiën en Begroting implementeerde het voorbije jaar een nieuwe software die het intelligent scannen van facturen nog verbetert, zodat minimale manuele interventies noodzakelijk zijn.

De Vlaamse Regering heeft ingestemd met de oprichting van 3 gemeenschappelijke dienstencentra waaronder het boekhoudkantoor.

Alle entiteiten die ressorteren onder het Vlaamse personeelsstatuut van 13 januari 2006, met uitzondering van de OPZ's, de VMSW en het GO!, moeten aangesloten zijn tegen 31 december 2016. Rechtspersonen die nog niet tot Orafin zijn toegetreden, sluiten aan van zodra deze toetreding tot Orafin is gerealiseerd.

De Vlaamse Regering heeft zich eveneens akkoord verklaard met het voorgestelde dienstenaanbod met dien verstande dat de scope kan uitgebreid worden om een meer integrale dienstverlening naar de rechtspersonen te verzekeren. De processen van het boekhoudkantoor hebben betrekking op de boekhoudkundige registratie van uitgaven,

inkomsten en andere elementen zoals masterdata, etc. Binnen deze processen voert het boekhoudkantoor de laatste boekhoudkundige controlestappen uit, om zo een gestandaardiseerde afwerking van de transactie te garanderen.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

In het komende jaar zullen de verschillende entiteiten van de Vlaamse gemeenschap instappen in het boekhoudkantoor. Hierbij worden de boekhoudkundige processen van de verschillende entiteiten verder geanalyseerd zodat het boekhoudkantoor de boekhoudkundige controle hiervan ten laatste op 31 december 2016 kan overnemen.

Het stappenplan van het boekhoudkantoor zal ook verder afgestemd worden op het ORAFIN-stappenplan.

Het gemeenschappelijke boekhoudkantoor zal ook instaan voor de aanvullende dienstverlening t.a.v. instellingen met rechtspersoonlijkheid (de opmaak van correcte jaarrekening, BTW-aangiftes, eindejaarsverrichtingen e.d.)

OD 1.5 Uitbouw consolidatietool

a) realisaties

Medio 2015 werd gestart met een analyse waarbij de bestaande processen en databronnen werden in kaart gebracht en dit met het oog op de ontwikkeling van een consolidatietool.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De analyse voor de ontwikkeling van een consolidatietool moet in het najaar 2015 uitmonden in een projectplan en functioneel analyse document. Op basis van deze documenten zal de stuurgroep van het project een beslissing nemen over de scope en een prioritering aanbrengen wat betreft de te ontwikkelen modules. In 2016 zal gestart worden met de ontwikkeling van de toepassing.

4. Doelstellingen die beleidsdomeinen overschrijden

SD 1. Efficiënte administratie

a) realisaties

Samen met de andere leden van de Vlaamse Regering, heb ik hard gewerkt om te komen tot een meer efficiënte overheid. Een belangrijke stap in dat gebeuren was de goedkeuring van het kerntakenplan voor het beleidsdomein FB.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De aanneming van het kerntakenplan was een belangrijke stap, maar de uitvoering ervan is uiteraard minstens even belangrijk. Het komende jaar zal ik dan ook focussen op deze uitvoering. Daarbij wil ik op korte termijn ook de vooropgestelde herstructureringen doorvoeren. De rationalisering van de overheidsstructuur blijft voor mij immers een ongemeen belangrijk punt.

OD 1.1 Kerntakenplan

a) realisaties

Op het einde van 2014 en in de eerste maanden van 2015 werd door de Vlaamse overheid per beleidsdomein een kerntakenplan opgemaakt. Deze kerntakenplannen werden door de Vlaamse Regering bekrachtigd medio juli, na ruggespraak met de administraties.

In het kader van de uitvoering van het kerntakenplan kan ik overigens al wijzen op de afschaffing van de functie van de controleurs van de vastleggingen, waarvoor ik reeds de nodige decretale ingrepen heb opgestart.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Het kerntakendebaat is gericht op het stroomlijnen van de administratie, op het volop inzetten op de echte kerntaken van de Vlaamse overheid, op die domeinen en in die materies waar de Vlaamse overheid ook een zichtbare meerwaarde kan betekenen. In die zin wil ik dat de kerntakenoefening voor mijn administratie een duidelijke beleidskeuze inhoudt, rekening houdend met de principes van subsidiariteit, en geen pro forma oefening die louter kadert in een rationalisatie-operatie.

Dat de oefening geen pro forma oefening is, blijkt voor het departement FB onmiddellijk uit de benadering van het FFEU, de DAB Emissierechten en het Toekomstfonds, waarop ik hierna nog terugkom.

Het Voorzitterscollege en de Vlaamse Regering hebben het kader vastgelegd waarbinnen het kerntakenplan moet worden bekeken. Eén van de belangrijke assen daarin is het beleidsinstrument subsidies. Ik laat daarom het departement FB onderzoeken of we een subsidiedatabank kunnen uitbouwen. Eind 2016 moet dan duidelijk zijn of dergelijke databank best wordt uitgebouwd bij FB dan wel of het beter is dit in een ander beleidsdomein uit te bouwen.

Voor VLABEL betekent de kerntakenoefening: verder inzetten op de sterktes, vanzelfsprekend de inning en invordering van belastingen, en deze sterktes bij uitbreiding ten dienste stellen van de Vlaamse overheid in zijn geheel. Ik wil dan ook de dienstverlening door de Centrale Invorderingscel in de komende periode actief promoten, mede om op die manier andere entiteiten die zich geconfronteerd zien met een invorderingsproblematiek te helpen zich te laten focussen op hun eigen kerntaken, en de invordering op de meest performante en kostenefficiënte wijze te laten gebeuren.

Anderzijds betekent dat ook dat ik een stap zal terugzetten waar het Vlaamse Gewest niet de best geplaatste innende instantie is.

OD 1.2 Koppeling van doelstellingen aan beleidsmiddelen

a) realisaties

Tijdens het eerste jaar van deze legislatuur ben ik verder gegaan op het werk van de vorige legislatuur om zo te komen tot een meer prestatiegerichte begroting. Naar aanleiding van de opmerking van het Rekenhof bij de initiële begroting 2014, die stelde dat er pas sprake kan zijn van een echte prestatiebegroting wanneer er een duidelijke aansluiting is tussen beleid en begroting, werd er in 2015 een werkgroep prestatiebegroting opgericht. Deze werkgroep bestaat uit begrotings- en beleidsexperten van zowel horizontale als verticale beleidsdomeinen en is reeds gestart met het voorbereidende werk om de inhoudelijke beleidsinformatie uit de beleidsnota's, beleidsbrieven en ondernemingsplannen te kunnen koppelen aan de begroting van de Vlaamse overheid.

Daarnaast werd dit jaar bij de inkanteling van verschillende verzelfstandigde entiteiten met rechtspersoonlijkheid in Orafin, en de daarbij horende artikelstructuur, reeds rekening gehouden met de principes van een meer prestatiegerichte begroting.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De meerwaarde van het invoeren van een meer prestatiegerichte begroting is om te komen tot een grotere koppeling van middelen en prestaties. Om dit te kunnen bereiken, zal stapsgewijs de link tussen beleids- en begrotingsinformatie versterkt worden. Naast het feit dat een prestatiebegroting de link tussen beleids- en begrotingsdocumenten verhoogt, kan dit ook een meerwaarde betekenen bij de interne (her)verdeling van de middelen binnen elk beleidsdomein of binnen het bevoegdheidspakket van elke minister. Daarnaast kan een prestatiebegroting ook een instrument zijn om een extra dimensie te creëren bij de begrotingsbesprekingen in het Vlaams parlement op basis van prestatie-informatie met betrekking tot bepaalde beleidsdoelstellingen. Daarom zal ik de komende jaren ook de werkzaamheden verder zetten om een meer prestatiegerichte begroting te realiseren.

Naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2014 werd er reeds een overkoepelende visie op de programma- en artikelstructuur uitgewerkt. Het is mijn bedoeling om dit werk verder te zetten en zo tot een betere afstemming tussen de beleidsdocumenten en de begroting te komen. Dit is in samenhang met het projectplan "Naar een nieuw doelstellingenmanagement en betere bijhorende monitoring in de VO". Zoals ik reeds aanhaalde, werd tijdens deze legislatuur reeds een werkgroep prestatiebegroting in het leven geroepen, die gestart is met het voorbereidende werk om de inhoudelijke beleidsinformatie aan de begroting van de Vlaamse overheid te kunnen koppelen. Eind dit jaar en ook in 2016 zal deze werkgroep een proces in gang zetten om binnen de verschillende beleidsdomeinen na te gaan hoe een prestatiebegroting concreet vorm kan krijgen. Het spreekt voor zich dat dit in nauw

overleg zal gebeuren met de beleids- en begrotingsverantwoordelijken binnen elk beleidsdomein.

Het opzet is om in eerste instantie binnen elk beleidsdomein na te gaan welke doelstellingen vooropgesteld worden, zowel nieuwe doelstellingen in de beleidsbrieven van de ministers, alsook recurrente doelstellingen geformuleerd in de ondernemingsplannen van de entiteiten. Vervolgens zal nagegaan worden hoe deze doelstellingsstructuur vertaald zou kunnen worden naar een stabiele begrotingsstructuur, waarbij de link tussen het beleid (doelstellingen, beleidsbrieven, ondernemingsplannen...) en de begroting (beleidsvelden, artikelstructuur en doelstellingscodes) zo eenduidig mogelijk gelegd kan worden. Indien bepaalde doelstellingen niet op outcomeniveau weergegeven kunnen worden, dan zal er op een lager niveau (output of proces) gewerkt moeten worden, maar er dient te allen tijde een goede mix te zijn tussen de verschillende niveaus van doelstellingen.

Daarnaast zal ook onderzocht worden hoe deze doelstellingen het best gekoppeld kunnen worden aan effectindicatoren. Het is immers de bedoeling om aan het Vlaams Parlement en derden via de begroting de mogelijkheid te bieden een beeld te geven van de mate waarin het begrotingsbeleid een impact heeft op de realisatie van de vooropgestelde doelstellingen.

Bovendien zal de begrotingsstructuur van de verzelfstandigde entiteiten met rechtspersoonlijkheid gealigneerd worden aan de structuur van de algemene uitgavenbegroting, en zullen deze entiteiten dus ook worden opgenomen in de doelstellingenmatrix van het beleidsdomein waartoe ze behoren. Teneinde deze oefening te kunnen doorvoeren voor de Vlaamse rechtspersonen, dienen er duidelijke instructies te worden opgemaakt inzake de definities van beleids- en apparaatskredieten. Deze instructies zouden dan ook toegepast kunnen worden voor een revisie van de opdeling tussen beleid en apparaat binnen de algemene uitgavenbegroting. Ook hiervoor zal mijn administratie in 2016 in overleg met de beleids- en begrotingsverantwoordelijken van de beleidsdomeinen en de kabinetten, een voorstel uitwerken.

OD 1.3 Rationaliseren van de overheidsstructuur

a) realisaties

Deze doelstelling werd meegenomen in de opmaak van het kerntakenplan voor het departement FB.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Bij het herbekijken van de vzw Egalisatiefonds Responsabiliseringsbijdrage – Vlaams Pensioenfonds, het Toekomstfonds als de DAB Emissierechten ben ik tot de conclusie gekomen dat deze structuren geen meerwaarde meer betekenen. Zij worden dan ook opgeheven in de loop van en op het einde van 2015. Daarnaast werd ook bijkomend het Fonds voor Eénmalige Investeringsuitgaven en Schuldafbouw (FFEU) herbekeken. Als organisatievorm kan deze openbare instelling best opgeheven worden. Het mechanisme waarbij begrotingsoverschotten gerecupereerd worden voor éénmalige investeringen blijft echter bestaan. De Vlaamse Regering blijft verder inzetten op investeringen.

SD 2. Het bestrijden van kansarmoede

a) realisaties

Zoals gesteld in mijn beleidsnota wil ik fiscaliteit mee inzetten als voornaam wapen om armoedebestrijding mogelijk te maken. Hiervoor heb ik het tarief van het verdeelrecht verlaagd.

In het kader van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 werden er nog andere projecten gedefinieerd en ook hierin werden er reeds een aantal zaken gerealiseerd. Onder het project "uitgifte brochures ter informatie van de burger van fiscale voordelen" werd er in de loop van het jaar een brochure inzake de belastingverminderingen voor de eigen woning uitgegeven en in grote oplage verspreid onder de geïnteresseerden en de stakeholders; nog andere brochures zijn in ontwerp (bv. met nieuwe informatie over de Vlaamse belastingen).

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Op vlak van de toegankelijkheid tot de overheid werd er bij de ontwikkeling van brieven, formulieren en schermen inzake de nieuwe toepassing voor erf- en registratiebelasting speciaal aandacht besteed aan het bevattelijk taalgebruik en de toegankelijkheid van deze informatie. In de mate dat deze automatisering verder gaat, zal er ook hier de nodige aandacht blijvend naartoe gaan.

Bijlage: Regelgevingsagenda Beleidsbrief Financiën en Begroting

Dit is een uittreksel uit de regelgevingsagenda met informatie aangevuld tot op 30/09/2015.

Meer actuele en meer uitgebreide informatie over deze initiatieven kunt u te allen tijde raadplegen in de regelgevingsagenda op www.regelgevingsagenda.bestuurszaken.be

Wijziging VCF: gemengde dossiers

Status van het initiatief: Lopend

Strategische doelstelling:

Een coherent fiscaal kader

Decreet houdende diverse financiële bepalingen

Status van het initiatief: Lopend

Strategische doelstelling:

Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid

Wijziging diverse besluiten Financiën en Begroting

Status van het initiatief: Lopend

Strategische doelstelling:

Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid

Hervorming jaarlijkse verkeersbelasting

Gemeenschappelijke initiatief: Omgeving

Status van het initiatief: Lopend

Strategische doelstelling:

Een coherent fiscaal kader

Het correct innen van belastingen

Decreet overname van de dienst van de registratie- en successierechten in eigen beheer

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

Een coherent fiscaal kader

Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2015

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

Houdbare openbare financiën realiseren in een Europees kader, optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid en een coherent fiscaal kader

Instemmingsdecreet samenwerkingsakkoord CSPI

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

Een coherent fiscaal kader

Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid

Wijzigingen VCF: overname dienst registratie- en erfbelasting**Status van het initiatief:** Afgewerkt**Strategische doelstelling:**

Een coherent fiscaal kader

Decreet houdende diverse fiscale bepalingen**Status van het initiatief:** Afgewerkt**Strategische doelstelling:**

Een coherent fiscaal kader

Het correct innen van belastingen

Besluit overname van de dienst van de registratie- en successierechten in eigen beheer**Status van het initiatief:** Afgewerkt**Strategische doelstelling:**

Een coherent fiscaal kader

Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015**Status van het initiatief:** Afgewerkt**Strategische doelstelling:**

Een coherent fiscaal kader

Het bestrijden van kansarmoede

Houdbare openbare financiën realiseren in een Europees kader

Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014**Status van het initiatief:** Afgewerkt**Strategische doelstelling:**

Een coherent fiscaal kader

Houdbare openbare financiën realiseren in een Europees kader

Decreet vereenvoudiging schenkbelasting onroerende goederen**Status van het initiatief:** Afgewerkt**Strategische doelstelling:**

Een coherent fiscaal kader

Decreet invoering kilometerheffing en opheffing eurovignet**Status van het initiatief:** Afgewerkt**Strategische doelstelling:**

Een coherent fiscaal kader

BVR invoering kilometerheffing**Status van het initiatief:** Afgewerkt**Strategische doelstelling:**

Een coherent fiscaal kader

Reparatiedecreet Vlaamse codex Fiscaliteit**Status van het initiatief:** Afgewerkt

Strategische doelstelling:

Een coherent fiscaal kader

Bijlage: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur**Resolutie van Gwenny De Vroe, Jelle Engelbosch, An Christiaens, Björn Anseeuw, Valerie Taeldeman en Piet De Bruyn betreffende het faciliteren van nieuwe woonvormen, aangenomen in de Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen op 9 juli 2015.**

In deze resolutie wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om:

1° alle mogelijkheden te geven aan alternatieve en innoverende woonconcepten, rekening houdende met de hedendaagse en toekomstige samenleving;

2° het concept cohousing, samenhuizen en andere vormen van gemeenschappelijk wonen te definiëren en als volwaardig en evenwaardig woonconcept te benaderen en de nodige regelgevingen daarop af te stemmen, bijvoorbeeld door een evenwichtig regelgevend kader te realiseren voor het gemeenschappelijke gebruik van bestaande woningen door verschillende huishoudens, zeer in het bijzonder met betrekking tot samenhuizen en het opdelen van woningen voor burgers met een permanent adres. Daartoe voert de regering een modernisering door van alle decretale en reglementaire bepalingen die een gedeeld gebruik van woningen bemoeilijken of verhinderen, en onderzoekt ze de mogelijkheden om financiële stimuli open te stellen voor die woonvormen;

3° om de eventuele problemen die de nieuwe woonvormen ondervinden op de verschillende bestuursniveaus duidelijk in kaart te brengen en daarover te rapporteren aan het parlement;

4° daarbij toe te zien op ruimtelijke draagkracht en het waarborgen van minimumnormen inzake veiligheid, woonkwaliteit en woonoppervlakte om mogelijke misbruiken te voorkomen;

5° de mogelijkheid te bieden om specifieke samenhuiscontracten of huurcontracten sui generis af te sluiten en in overleg met de Federale Regering de opportuniteit te onderzoeken om een apart adres per huishouden in een samenhuisverband bij de burgerlijke stand van de gemeente in te voeren. Huisvesting zonder officiële permanente bewoning, zoals bij studentenhuisvesting, wordt bij deze mogelijke contractvorm bijgevolg uitgesloten;

6° binnen het sociaal woonbeleid de mogelijkheden te onderzoeken in het kader van gemeenschappelijk en vernieuwend wonen in nieuw en bestaand woonpatrimonium en daartoe proefprojecten te stimuleren;

7° burgers nadien te informeren over de voordelen en mogelijkheden van alternatieve woonconcepten.

Reactie: Ik zal vanuit mijn bevoegdheden inzake financiën en begroting onderzoeken of er fiscale belemmeringen zijn voor alternatieve woonconcepten die kunnen worden opgeheven. Essentieel hierbij is evenwel dat er een helder regelgevend kader wordt gecreëerd voor die woonconcepten, zodat zij duidelijker kunnen worden afgebakend. Ik wil in dit kader overigens wel al meegeven dat ik bij de nieuwe bepalingen aangaande de belastingvermindering voor de eigen woning al rekening gehouden heb met zorgwonen. Op die manier wordt daar alvast rechtszekerheid voor verstrekt.

Motie van Piet De Bruyn, Björn Anseeuw, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Freya Saeys en Katrien Schryvers tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019

In deze motie vraagt het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering:

1° blijvend werk te maken van een structureel armoedebeleid waarbij alle ministers van de Vlaamse Regering hun verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van het domein armoedebestrijding;

2° blijvend overleg en samenwerking te behouden en te stimuleren om met het betrokken middenveld een coherent, doeltreffend en resultaatgericht armoedebestrijdingsbeleid vorm te geven;

3° het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 zoals voorzien ter bespreking te brengen in het Vlaams Parlement in elke betrokken commissie;

4° blijvend in te zetten op het realiseren van alle sociale grondrechten;

5° het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding te evalueren, te monitoren en indien nodig bij te sturen onder meer op basis van de resultaten van de armoedetoetsing.

Reactie: Ik heb in deze beleidsbrief reeds aangehaald welke acties ik heb ondernomen in het kader van armoedebestrijding.

Bijlage Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof

Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2012, Parl. St. VI. Parl. 16 (2011-2012) Nr.1

1. Het Rekenhof beveelt aan duidelijker richtlijnen te hanteren voor de koppeling van begrotingskredieten aan doelstellingen en sturing te geven aan de evolutie naar een prestatiebegroting. Daarbij wordt het best eerst de doelstellingenkoppeling van de programma's verbeterd (niveau beleidsdomein/beleidsveld) om daarna af te dalen naar de doelstellingenkoppeling van de begrotingsartikelen of deelprogramma's (niveau organisatievorm/entiteit). Het is raadzaam de programma's te koppelen met de beleidsdoelstellingen (beleidsnota of -brief) en de begrotingsartikelen te koppelen met uit de beleidsdoelstellingen afgeleide organisatiedoelstellingen (beheers- of managementovereenkomst).

Reactie: Deze aanbeveling wordt meegenomen in het kader van de werkzaamheden aangaande prestatiebegroting. Zie boven, in deze beleidsbrief.

2. Meer eenduidigheid in het begrippenkader en de methodiek van doelstellingformulering en verdere concretisering van de doelstellingen door genormeerde en meetbare indicatoren (herneming aanbevelingen geformuleerd bij het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2011 – Stuk 20 (2010-2011) – Nr.1).

Reactie: Deze aanbeveling wordt meegenomen in het kader van de werkzaamheden aangaande prestatiebegroting. Zie boven, in deze beleidsbrief.

Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2013, Parl. St. VI. Parl. 16 (2012-2013) Nr.1

1. Het Rekenhof beveelt aan met de aangekondigde overkoepelende visie op de programmastructuur van de begroting te streven naar een definitieve begrotingsindeling om de continuïteit van de begrotingen te bevorderen.

Reactie: Deze aanbeveling wordt meegenomen in het kader van de werkzaamheden aangaande prestatiebegroting. Zie boven, in deze beleidsbrief.

2. Het Rekenhof beveelt aan het project optimalisering en vernieuwing financieel instrumentarium, waarbij de uitgaven van de Vlaamse rechtspersonen analytisch worden

ingedeeld, en de hierboven aangehaalde herziening van de programmastructuur van de ministeries op elkaar af te stemmen en gelijktijdig te implementeren.

Reactie: Deze aanbeveling wordt meegenomen in het kader van de werkzaamheden aangaande prestatiebegroting. Zie boven, in deze beleidsbrief

Onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2013, Parl. St. VI. Parl. 20 (2012-2013) Nr.1

1. Het Rekenhof beveelt aan de begrotingsruiters en hun motivering systematisch te evalueren met het oog op een minder complex en beter verantwoord begrotingsdecreet. Elke begrotingsruiter moet expliciet worden gemotiveerd in de verantwoording bij de decreetsbepalingen. Begrotingsruiters die niet op een duidelijke en deugdelijke wijze kunnen worden gemotiveerd of waarvan de motivering is achterhaald, worden in de toekomst beter niet meer gebruikt. Begrotingsruiters waarvan uit de motivering blijkt dat ze een permanente regeling nastreven, worden beter vervangen door een bepaling in een normatief decreet.

Reactie: Tijdens de technische bilaterale vergaderingen bij begrotingsopmaak 2016 werden alle decreetsbepalingen (nieuwe én hernomen) die de toelating geven om vastleggingskredieten (VAK) over te dragen naar een volgend begrotingsjaar in kaart worden gebracht. Er was per voorgestelde 'ruiter' een gedegen verantwoording gevraagd die zal opgenomen worden in de verantwoording bij de decreetsbepalingen. Hierdoor werden een aantal begrotingsruiters geschrapt die niet op een duidelijke en deugdelijke wijze konden worden gemotiveerd of waarvan de motivering achterhaald was.

Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2014, Parl. St. VI. Parl. 16 (2013-2014) Nr.1

1. In de toekomst dient in de algemene toelichting bij de ontwerpbegroting en in de beleidsbrief ruim aandacht te worden besteed aan de Europese begrotingsvereisten.

Reactie: In deze beleidsbrief werd reeds aangegeven dat in de algemene toelichting aandacht zal worden besteed aan de Europese begrotingsvereisten.

2. Het groeitraject van het begrotingsproces van ruim dertig instellingen, waaronder de universiteiten en hogescholen, die wel al een begroting hebben ingediend, maar nog niet in de Vlaamse consolidatieperimeter zijn verrekend, dient duidelijk te omschreven en in de tijd beperkt.

Reactie: Zowel naar aanleiding van de begroting 2015 als de begrotingsopmaak 2016 werden er bijkomende stappen genomen om de Vlaamse consolidatieperimeter verder af te stemmen op de lijst van het INR. De begrotingen van de universiteiten en hogescholen zijn bij de begrotingsopmaak 2016 nog niet geconsolideerd, maar het effect op het vorderingensaldo (voor zover het niet neutraal is) wordt wel meegenomen in het Vlaams vorderingensaldo. Voor de begroting 2017 zullen deze instellingen wel geconsolideerd worden. Om pragmatisch om te gaan met de sterke toename van de te consolideren rechtspersonen, is er wel voor gekozen om voor bepaalde groepen van rechtspersonen die eenzelfde finaliteit nastreven, zoals universiteiten en hogescholen en erkende kredietmaatschappijen, een globale aanpak te hanteren. Dit betekent dat er, bijvoorbeeld voor het hoger onderwijs, geen begroting wordt opgevraagd per hogeschool, maar wel voor de totaliteit van de hogescholen.

Onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2014 en de Vlaamse begroting voor 2015, Parl. St. VI. Parl. 16 (2014-2015) Nr. 1

1. Het blijft belangrijk dat een duidelijke doelstelling voor de beheersing van de schuld wordt vooropgesteld. Het is raadzaam de algemeen geformuleerde doelstelling uit het regeerakkoord zo vlug mogelijk te concretiseren en het beleid inzake de geconsolideerde Vlaamse schuld daarop af te stemmen. Het is ook aan te bevelen over de doelstelling overleg te plegen met de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten, aangezien die zal moeten worden ingepast in de globale doelstelling inzake schuldontwikkeling van de gezamenlijke Belgische overheid, die aan Europees vastgestelde normen moet voldoen.

Reactie: Ik verwees reeds eerder naar de werkzaamheden van mijn administratie om een zicht te krijgen op de evolutie van de geconsolideerde schuld in meerjarig perspectief. Eens deze oefening afgerond is, kan onderzocht worden welke doelstelling inzake schuld vooropgesteld kan worden.

2. In de algemene toelichting ontbreekt informatie over de stand en de evolutie van waarborgen en van verplichtingen buiten begroting inzake PPS en alternatieve financiering.

Reactie: In de algemene toelichting wordt uitvoerig gerapporteerd over de geconsolideerde schuld. Daar het merendeel van de waarborgen en van de PPS'en en alternatieve financiering recent geconsolideerd werden, zitten deze hierin reeds vervat. Over alle waarborgen (dus ook diegene die niet geconsolideerd worden) wordt jaarlijks uitvoerig gerapporteerd in het kas-, schuld- en waarborgrapport. Over alle PPS'en en alternatieve financiering (inclusief de niet geconsolideerde) wordt jaarlijks uitvoerig gerapporteerd in het rapport van het kenniscentrum PPS.

3. Bij de opmaak van de beleidsbrieven 2016 moet voldoende aandacht worden geschonken aan een adequate opvolging van de vormvoorschriften om de slaagkansen van een duidelijke koppeling tussen beleids- en begrotingsdocumenten te bevorderen. Dat is een belangrijke voorwaarde voor de evolutie naar een prestatiebegroting.

Reactie: Deze aanbeveling wordt meegenomen in het kader van de werkzaamheden aangaande prestatiebegroting. Zie boven, in deze beleidsbrief.

4. In de programmatoelichtingen bij de begroting, naast informatie over doelstellingen en prestatie-indicatoren, dient ook blijvend aandacht te worden besteed aan volledige en nauwkeurige informatie over de ingezette middelen en instrumenten. Doordat een overzicht van de uitgaven op het niveau van de basisallocaties is weggevallen, is de informatie over de middelen soms moeilijk te achterhalen.

Reactie: Voor deze aanbeveling zie boven het onderdeel aangaande transparantie in deze beleidsbrief.

Onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2015, Parl. St. VI. Parl. 20-A (2014-2015) Nr.1

1. De berekening van de correcties die onder de noemer effect verstrengd begrotingstoezicht op het vorderingensaldo worden toegepast, dienen in de algemene toelichting gedetailleerd te worden toegelicht en waar mogelijk vervangen door een effectieve consolidatie van de betrokken entiteiten.

Reactie: Naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2016 zal het aantal correctielijnen die vermeld werden onder de noemer 'verstrengd begrotingstoezicht' verminderen. Zo is de correctie voor VMSW en het VWF opgenomen in de begroting zelf. De overblijvende correcties zullen in de algemene toelichting verduidelijkt worden.

2. In verband met de beheersing van de schuld herhaalt het Rekenhof de aanbevelingen die het heeft geformuleerd bij het onderzoek van de initiële begroting 2015:

- die algemeen geformuleerde doelstelling zo vlug mogelijk te concretiseren en het beleid inzake de geconsolideerde Vlaamse schuld daarop af te stemmen;
- over de doelstelling overleg te plegen met de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten, aangezien die zal moeten worden ingepast in de globale doelstelling inzake schuldontwikkeling van de gezamenlijke Belgische overheid, die aan Europees vastgestelde normen moet voldoen;
- het hoofdstuk Financieel Beheer van de algemene toelichting uit te breiden tot een hoofdstuk dat een algemener beeld schetst van de evolutie van de financieel-economische toestand van de Vlaamse overheid, waarbij naast de evolutie van de schuldtoestand ook de evolutie van de zogenaamde contingent liabilities wordt toegelicht, zoals waarborgen en opbouw van off-budgetverplichtingen in het kader van PPS en alternatieve financiering.

Reactie: zie boven, reactie bij de aanbevelingen bij het Onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2014 en de Vlaamse begroting voor 2015.

Jaarverslagen van de Vlaamse openbare rechtspersonen, rekeningenboek over 2008, Parl. St. VI. Parl. 36-A (2009-2010) – Nr. 1

1. Het is raadzaam dat de Vlaamse Regering algemene instructies uitvaardigt met betrekking tot de (minimum)inhoud, de vorm en de kwaliteit van de jaarverslagen, om de bruikbaarheid ervan als verantwoordingsdocument voor het Vlaams Parlement te verbeteren. Het wetboek vennootschappen en de richtlijnen inzake de jaarrapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst vormen in dat verband een nuttige referentie. Het Rekenhof beveelt aan dat het jaarverslag de volgende informatie bevat:

- De agentschappen moeten verantwoording afleggen over de ingezette middelen, de geleverde prestaties en de behaalde beleidseffecten, en die resultaten vergelijken met de vooropgestelde doelstellingen in de begroting en de beheersovereenkomst.
- De jaarrapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst moet, al dan niet in verkorte vorm, in het jaarverslag worden geïntegreerd.
- Over financiële gegevens moet in het jaarverslag uniformer worden gerapporteerd. Een minimumvereiste is dat het jaarverslag toelichting geeft bij de uitvoering van de begroting en bij het financieel plan dat is opgenomen in de beheersovereenkomst, aangevuld met bedrijfseconomische informatie over de financiële toestand en resultaten.
- Het jaarverslag moet informatie geven over de aard, structuur en taakstelling van de organisatie, over haar missie, strategie en doelstellingen en over de externe omstandigheden die een belangrijke rol hebben gespeeld.
- Algemene informatie over het beleidsveld moet duidelijk worden gescheiden van informatie over de werking van het agentschap.

Reactie: Het rapporteringssjabloon van de jaarrekening werd reeds geoptimaliseerd en wordt nog verder bijgestuurd. Deze aanbeveling wordt voor wat het eerste streepje betreft, voor het overige meegenomen in het kader van de werkzaamheden aangaande prestatiebegroting.

ESR-vorderingensaldo 2009 van de Vlaamse Gemeenschap, rekeningenboek over 2009, Parl. St. VI. Parl. 36 (2010-2011) Nr.1

1. Aangezien een begrotingsnormering die uitsluitend op het ESR-vorderingensaldo steunt, niet volstaat om de financiële houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn te garanderen, moet de Vlaamse Regering ook de verbintenissen en de financiering van participaties die de schuld doen toenemen, normeren in functie van hun budgettaire implicaties. Een Vlaamse begrotingsnorm zou overigens betrekking moeten hebben op alle entiteiten die deel uitmaken van de Vlaamse overheid.

Reactie: Aangezien de evolutie van de participaties meegenomen wordt in de berekening van de geconsolideerde schuld, zal dit ook meegenomen worden bij het uitwerken van een doelstelling inzake schuld.

Voor zover dat de laatste zin betrekking heeft op de normering kan er gesteld worden dat de normering van het vorderingensaldo betrekking heeft op alle entiteiten, ook diegene die nog niet opgenomen zijn in de Vlaamse consolidatieperimeter zoals de hogescholen en universiteiten.

Vlaams waarborgbeheer, rekeningenboek over 2011, Parl. St. VI. Parl. 36 (2012-2013) Nr.1

1. Hoewel de Vlaamse overheid al initiatieven voor risicobeheersing bij haar waarborgverlening heeft genomen, is die risicobeheersing nog niet optimaal en zijn verdere beheersingsmaatregelen nodig.

Reactie: Het risico is zeer beperkt. Zoals blijkt uit het kas-, schuld- en waarborgrapport 2014 is het overgrote deel van de gewaarborgde schuld, zijnde bijna 86%, gedekt door activa. Hier beschikt de Vlaamse overheid over zekerheden om de uitgewonnen bedragen terug te winnen. Een tweede categorie betreft de waarborgen aan lokale overheden die 7% uitmaken. Ook hier is het risico miniem. De derde en laatste categorie betreft de economische waarborgen (7%). Dit is de enige sector waar de Vlaamse overheid de laatste jaren een beperkt aantal uitwinningen gekend heeft, maar er konden in deze sector ook belangrijke bedragen teruggewonnen worden. In 2014 volstonden de premies en terugwinningen ruimschoots om de uitgewonnen bedragen te recupereren.

Daarnaast zal de volgende jaren de gewaarborgde schuld een sterk dalende trend kennen doordat vanaf 2015 de eerste stappen gezet werden naar een gecentraliseerde opname van leningen. Hierbij werd overgestapt van gewaarborgde leningen door entiteiten binnen de consolidatiekring naar rechtstreekse financiering door de Vlaamse overheid (zie deze beleidsbrief).

Gelet op het bovenstaande lijken verdere beheersmaatregelen niet nodig.

2. De decreetgever geeft bij voorkeur aan welke elementen de verantwoording of toelichting aan het Vlaams Parlement bij een voorgestelde waarborgverlening moet bevatten, bv. een motivering van de instrumentkeuze, kosten-batenanalyse of lijst met risico's.

Reactie: Er zal worden onderzocht of deze aanbeveling kan worden uitgevoerd.

3. De beleidsdomeinen moeten de afdeling FIM tijdig en volledig informeren en de afdeling moet het informaticasysteem over leningen verfijnen, om onder meer de kwaliteit van het jaarverslag kas-, schuld- en waarborgbeheer te verhogen.

Reactie: Aan het eerste deel van de aanbeveling wordt mede door allerhande Europese rapporteringen inzake waarborgen en schuld tegemoet gekomen. Wat betreft het tweede deel, werd in 2013 een IT-audit uitgevoerd. Uit deze audit kan besloten worden dat de dienst KSW beschikt over een performante toepassing voor schuld- en waarborgbeheer.

4. De Vlaamse overheid moet het Vlaams Parlement regelmatig informeren over de waarborgen die zij verschaft (bedrag, potentiële evolutie van het risico, gevolgen van een wijziging in de economische realiteit, beheersingsmaatregelen,...) en over de financiële consequenties van een eventuele daling van de kredietrating van Vlaanderen of van de huizenprijzen.

Reactie: Dit gebeurt via het kas-, schuld- en waarborgrapport.

Begrotingsuitvoering, Hogere entiteiten, rekeningenboek over 2011, Parl. St. VI. Parl. 36 (2012–2013) Nr.1

1. De kabinetten moeten voor de leasing van wagens de richtlijnen van de betrokken circulaire in acht nemen, in het bijzonder wat kilometer-contingent en contractduur betreft. Bij contractswijzigingen kunnen zij het beste advies vragen aan het agentschap Facilitair Management.

Reactie: Zoals reeds eerder door mijn voorganger en mijzelf is aangegeven, vragen de kabinetten advies aan het agentschap Facilitair Bedrijf en dit zowel bij de start als bij de wijziging van de leasing van wagens.

Inning van verkeersbelastingen: migratie naar VLABEL en integratie in het Vlaams Fiscaal Platform, rekeningenboek over 2012, Parl. St. VI. Parl. 36 (2013–2014) Nr.1

1. Het Rekenhof beveelt VLABEL aan een personeelsplan op te maken op basis van de personeelstoestand na de insourcing van de verkeersbelastingen en rekening houdend met de besparingen die de Vlaamse Regering oplegt. Het plan dient het verband te leggen tussen de belangrijkste processen en de personeelsbehoeften en te streven naar procesoptimalisatie met daaraan gekoppeld een vermindering van de personeelsbehoefte. Het moet jaarlijks worden geactualiseerd en bekendgemaakt aan het personeel en voldoen aan het Vlaamse personeelsstatuut, de managementcode, het BVR van 24 april 2009 en aan de bepalingen in de beheersovereenkomst.

Reactie: Een nieuw personeelsplan werd vastgesteld op 9 maart 2015, inclusief de personeelsevoluties ingevolge

- de overname van de groep van de verkeersbelastingen
- de overname van de registratie- en erfbelastingen (de vroegere registratie- en successierechten)
- de inkanteling van de voormalige aankoopcomités en de dienst vastgoedakten in de nieuwe afdeling vastgoedtransacties
- de doelstellingen van de Vlaamse Regering inzake personeelsafbouw.

2. De administratie moet haar budgetinschattingen optimaliseren om tot nauwkeuriger begrotingsramingen te komen. Bij projecten met een lange uitvoeringstermijn dient de Vlaamse Regering het Vlaams Parlement een kredietreservatie voor de volledige projectlooptijd te vragen. VLABEL dient niet alleen aandacht te besteden aan de budgetinschatting, maar ook aan de budgetopvolging en -bewaking.

Reactie: Inzake de uitgavenbegroting wordt waar mogelijk per kostencomponent een raming opgemaakt volgens de PxQ-benadering. Langs middelenzijde wordt samen met het departement FB gestreefd naar het herwerken van de ramingsmodellen, op basis van pas sedert 2015 beter te ontsluiten en te analyseren data die uit de dossierbehandelingssystemen worden getrokken. Voor een aantal van de gewestbelastingen beschikt VLABEL immers pas over adequate data sinds de overname van de dienst van die gewestbelastingen.

3. Hoewel het facturatieproces is verbeterd, vergt het optimalisatie om een correcte en tijdige betaling te garanderen.

Reactie: Er werd per kostensoort een analyse gemaakt over enerzijds de doorlooptijd van de facturen zelf, en anderzijds de redenen voor eventuele vertragingen. Rekening houdend met de bevindingen werd het betalingsproces zelf geoptimaliseerd door bepaalde processtappen anders te organiseren, zonder te raken aan de nodige controlestappen. Tegelijk werd daarentegen eveneens vastgesteld dat voor een aantal facturen de betaling terecht werd tegengehouden wegens bvb. betwistingen van de facturen of de onderliggende prestaties.

4. De administratie dient haar boekhouding zo te organiseren dat ze tijdige, accurate en volledige informatie kan geven over de projectkosten.

Reactie: Op dit moment bestaat een extracomptabele rapportering uitgesplitst per kostensoort en per heffing die VLABEL int.

Momenteel wordt ontwikkeld:

- Een aantal specifieke efficiëntie-indicatoren die de link leggen tussen ingezette middelen (input) en behaalde resultaten (output)

Voor de nabije toekomst wordt voorzien:

- Een onderzoek naar de opportuniteit van financiële projectopvolging via de analytische segmenten binnen Orafin. Desgevallend wordt deze opgezet, rekening houdend met de tijdsinvestering die gepaard gaat met:

- o Het opzetten van de gepaste analytische component in het boekhoudsysteem;

- o De aanhoudende inspanning van een correcte en volledige ingave en registratie;

- o Een kwaliteitsvolle periodieke analyse van de in de boekhouding opgenomen elementen.

5. VLABEL dient het VFP aan te passen om te voldoen aan het in de beheersovereenkomst gevraagde prestatie-meetsysteem. De waarden van de indicatoren moeten zo mogelijk volgen uit het VFP en de monitoringsindicatoren moeten worden omgezet in bindende indicatoren. VLABEL moet er zorg voor dragen dat alle indicatoren worden gemeten en dat er tijdig wordt over gerapporteerd.

Reactie: Naar aanleiding van het nieuwe ondernemingsplan 2015-2019 werden de indicatoren bijgesteld. In de loop van 2015 werden en worden de metingen zelf geoptimaliseerd en waar mogelijk geautomatiseerd. Desondanks gaat het om een omvangrijke set van meetwaarden die enige verwerkingstijd zullen blijven vragen.

6. De verzoening van de gegevens van het VFP met de Orafin-boekhouding en de financiële (hulp)rekeningen, alsook de rapportering daarover, dient nog te worden geoptimaliseerd.

Reactie: De inkohiering en opvolging van de individuele dossiers gebeurt in het VFP. Maandelijks worden getotaliseerde gegevens geboekt in de boekhouding van de Vlaamse

overheid via grootboekboekingen. Het is belangrijk dat de gegevens van het VFP aansluiten met de gegevens in OraFin. Daartoe worden per kwartaal alle aanrekeningen, zowel budgettaire als economische, van opbrengsten en kosten door het departement FB gerapporteerd aan VLABEL ter vergelijking met het VFP. Deze controle is in 2014 systematisch uitgevoerd en eventuele rechtzettingen werden binnen het begrotingsjaar ingevoerd in OraFin. Er zal nagegaan worden of deze periodieke controle nog verder aangevuld of verfijnd kan worden.

Begrotingsuitvoering, Hogere entiteiten, rekeningenboek over 2012, Parl. St. VI. Parl. 36 (2013–2014) Nr.1

1. Het administratieve organisatieproces voor de correcte verwerking en tijdige betaling van de inkomende facturen dient te verbeteren.

Reactie: Met de invoering van het intelligent scannen en e-invoicing werden belangrijke verbeteringen doorgevoerd.

Overflow en toepassing van de aanrekeningsregels in 2012, rekeningenboek over 2012, Parl. St. VI. Parl. 36 (2013–2014) Nr.1

1. Het agentschap Centrale Accounting moet de nieuwe aanrekeningsregels in de handleiding over de boekhouding op korte termijn verder verduidelijken. Het moet in het bijzonder de aanrekeningsregels voor subsidies uitklaren.

Reactie: Hier wordt verwezen naar de reactie die in dit opzicht eerder al werd verstrekt. Voor werkingssubsidies aan niet te consolideren instellingen wordt binnen het ministerie momenteel de aanrekening volgens moment kasuitgave gevoerd. Hoewel een strikte toepassing van ESR inderdaad met zich meebrengt dat de aanrekening anders moet gebeuren, zou dit correcties vergen in de mate dat er achteraf afrekeningen gebeuren. Gecombineerd met het gegeven dat de huidige aanrekening globaal gezien niet veel afwijkt van de correcte ESR-matige boeking aangezien de saldi over de jaren heen wordt uitbetaald, zijn de administratieve lasten die gepaard gaan met deze wijziging in aanrekeningsregels in de feiten niet te verantwoorden, gelet op de beperkte meerwaarde.

2. De diverse departementen en agentschappen moeten de nieuwe aanrekeningsregels nauwgezet toepassen en erover waken geleverde prestaties aan het juiste begrotingsjaar toe te wijzen, zo nodig met een raming van te ontvangen facturen en een pro rata toewijzing van verplichtingen en vorderingen. Zij moeten hun administratieve organisatie richten op een tijdige centrale identificatie en registratie van alle geleverde prestaties.

Reactie: Bij de eindejaarsinstructies wordt verder de precieze jaarafgrenzing met een correcte toewijzing van de budgettaire uitgaven aan het jaar waarop de onderliggende prestaties betrekking hebben, benadrukt.

3. De Vlaamse Regering, het departement Financiën en Begroting en de diverse departementen en agentschappen moeten bij de begrotingsopmaak en –aanpassing de uitgavenkredieten zo nauwkeurig en zo volledig mogelijk ramen, opdat zij de noodzakelijke en geleverde prestaties volledig op het lopende begrotingsjaar kunnen aanrekenen volgens de nieuwe aanrekeningsregels.

Reactie: Ik verwijs hierbij naar mijn reactie op vraag 1.

Begrotingsuitvoering, Hogere entiteiten, rekeningenboek over 2013, Parl. St. VI. Parl. 36 (2014–2015) Nr.1

1. De kabinetten dienen de loonkosten bij de aanwerving van een kabinetslid onmiddellijk vast te leggen voor de vermoedelijke duur van de werkperiode.

Reactie: De loonkost van alle kabinetsleden worden op dezelfde manier gebudgetteerd en aangerekend. De jaarlijkse loonkost van elk personeelslid, los van zijn of haar vorige werkgever is bepalend en niet de vermoedelijk duur van detachering.

2. De kabinetten moeten bij de detacherende overheid de ranginschaling van de gedetacheerde personeelsleden opvragen en die informatie aan de kanselarij meedelen.

Reactie: De aanbeveling van het Rekenhof wordt opgevolgd. Bij elke detachering worden standaard gegevens opgevraagd m.b.t. het statuut dat de gedetacheerde bekleedt bij de dienst van herkomst, waaronder de ranginschaling. Dit element vormt een belangrijke indicator om de teruggevorderde loonlasten te kunnen inschatten, maar is niet voldoende, omdat de graad, rang, anciënniteit, teruggevorderde sociale voordelen, toelagen en vergoedingen inherent aan de functie, eventuele toekomstige verhogingen, patronale bijdragen en indexeringen eveneens medebepalend zijn voor de budgettaire impact.

Daarom wordt al het mogelijke in het werk gesteld om van bij aanvang van de detachering zicht te krijgen op de hoegrootheid van de terugvorderingen, met het oog op het van meetaf boeken van een inkooporder dat de werkelijkheid zo goed mogelijk benadert, en het continu opvolgen van de stand van de terugvorderingen.

Uitgavencyclus Orafin en boeking in de module crediteuren, rekeningenboek over 2013, Parl. St. VI. Parl. 36 (2014–2015) Nr.1

1. De Vlaamse Regering dient erover te waken dat alle entiteiten van de Vlaamse overheid onverwijld instappen in de uitgetekende maatregelen voor een maximale tijdigheid van factuurbetaling. Zij dient bovendien te voorzien in flankerende maatregelen.

Reactie: De Vlaamse Regering heeft reeds op 12 juli 2013 beslist:

1. om de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen te gelasten, uiterlijk tegen 1 januari 2015:

a. hun financiële processen te optimaliseren zodat voor een maximaal aantal facturen de wettelijke verificatie- en betaaltermijn kan nageleefd worden

b. digitale aangeleverde factuurinformatie te aanvaarden en deze digitaal te verwerken

2. om de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen, te gelasten vanaf 1 januari 2015:

a. in alle overheidsopdrachten op te nemen dat digitale aanlevering van factuurinformatie door het bedrijfsleven toegestaan is

b. klaar te zijn alle uitgaande facturen van de Vlaamse overheid, elektronisch te laten verlopen

3. de leidend ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse instellingen, te gelasten:

a. in al hun overheidsopdrachten, vanaf 1 januari 2017, te streven naar een algemene digitale aanlevering van factuurinformatie,

b. te rapporteren, zodat de haalbaarheid van deze algemene digitale aanlevering kan geëvalueerd worden. Op basis van de periodieke evaluaties kan de Vlaamse Regering beslissen over te gaan tot een verplichting vanaf 1 januari 2017.

2. De Vlaamse overheid dient de interne controle op de goedkeuringsstromen voor de Orafinmodule crediteuren aan te scherpen door een aantal technische aanbevelingen van het Rekenhof in de praktijk te brengen.

Reactie: Een aantal acties m.b.t. de technische aanbevelingen werden reeds uitgevoerd. Andere acties zijn ingepland, zo wordt voor de rapportering in 2016 een project opgestart voor de upgrade naar de nieuwe versie van OBIEE (rapporteringsluik van Orafin).

Openstaande vorderingen bij de DAB Vlaams Infrastructuurfonds, rekeningenboek over 2013, Parl. St. VI. Parl. 36 (2014-2015) Nr.1

1. De Vlaamse overheid moet de richtlijnen inzake tijdigheid en volledigheid van de facturatie verfijnen en de handleiding over de boekhoudregels verder aanvullen en verduidelijken.

Reactie: De handleiding over de boekhoudregels wordt verder verfijnd. In het najaar 2015 worden verdere verduidelijkingen gepland aangaande de boekhoudkundige verwerking van dubieuze debiteuren.

Laattijdige aanrekening van facturen en verwijlinteressen bij het ministerie MOW, rekeningenboek over 2013, Parl. St. VI. Parl. 36 (2014-2015) Nr.1

1. De Vlaamse overheid moet maatregelen treffen om de actuele betalingsachterstand en openstaande schuld zichtbaar te maken in de financiële verantwoording door aangepaste afsluitingsprocedures voor het boekjaar, optimalisering van de aanrekeningsmogelijkheden op vereffeningskredieten op basis van correcte Orafinrapporten en de vervollediging van de leveranciersschuld door het boeken van de nog te ontvangen facturen.

Reactie: Ik heb bij de begrotingsaanpassing BA2015 inspanningen gevraagd om een nieuw protocol af te sluiten tussen de Inspectie van Financiën en de leidend ambtenaren van MOW om specifiek wat betreft verrekeningen (dus verwerken van bijkomende verplichtingen met de aanrekening ervan) tot een verbetering te komen van dit proces.

Bij BO2016 is er een provisie aangelegd om het budget voor verrekeningen te visualiseren en beter te kunnen opvolgen welke budgettaire impact bijkomende verplichtingen van bestaande projecten hebben op de begroting van MOW. De grootte van de provisie komt overeen met het theoretisch percentage in prijsverschil tussen initiële gunning en oplevering van werken (5% in water, 8% in weginfrastructuur).

2. De coördinerende diensten van de Vlaamse overheid moeten in overleg met, onder meer, het ministerie MOW een concreet stappenplan afspreken voor de realisatie van de digitalisering van het betalingsproces.

Reactie: Ik verwijs hierbij naar mijn reactie bij vraag 1.

Bijlage Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden

Het Grondwettelijk Hof heeft in haar arrest van 12 februari 2015 geoordeeld dat het Decreet Verkrottingsheffing Woningen in de versie ervan die van toepassing was voor de heffingsjaren 1999 en 2000 het gelijkheidsbeginsel schendt in zoverre het niet in een termijn van 5 jaar voorziet voor de invordering van de heffing. De verjaringstermijn voor de invordering van een heffing wegens leegstand gebouwen en/of woningen, zoals van toepassing voor de heffingsjaren 1999 en 2000, was het dubbele van die van toepassing op de invordering van een heffing wegens leegstand van bedrijfsruimten. Voor het hof waren beide heffingen op dit punt nochtans vergelijkbaar terwijl er voor de onderscheiden behandeling geen redelijke verantwoording bestaat. Dit constitutioneel probleem heeft geen aanleiding gegeven tot enig decretaal ingrijpen omdat de noodzaak hiertoe niet langer bestaat. Voor de heffingen die na 1 januari 2009 opeisbaar geworden zijn, is er immers geen verschillende verjaringstermijn meer.

In het voorontwerp van programmadecreet wordt voorzien dat art. 3.10.4.3.1 VCF niet langer alleen een uitzondering bevat voor de belasting en toebehoren verschuldigd op een verkrijging zoals bedoeld in art. 2.7.1.0.6 VCF (oud art. 8 VI. Wb. Succ.). Die uitzondering werd aangebracht in de regelgeving na een arrest van het Grondwettelijk Hof van 20 oktober 2011. Voortaan zal ook een uitzondering worden opgenomen voor oud art. 7, tweede lid VI. Wb. Succ. (thans 2.7.1.0.5, §1, tweede lid VCF) omdat de problematiek daar dezelfde is: de tot betaling gehouden erfopvolgers kunnen de afgifte van het legaat niet weigeren zolang de legataris de door hem verschuldigde sommen niet heeft betaald, om de eenvoudige reden dat de legataris reeds in het bezit is van het voorwerp van het legaat. Onmiddellijk aanleiding voor deze wijziging is een prejudiciële vraag bij het Grondwettelijk Hof (rolnummer 6253).